EILANDSRAAD VAN ARUBA.

Notulen 1958 no. 2.

N O T U L E N

van de openbare vergadering van de Eilandsraad van Aruba op maandag 3 februari 1958, des avonds om acht uur.

BEHANDELDE ONDERWERPEN:

VOORZITTER: Drs. K.H. de Boer, tijdelijke Gezaghebber.

TEGENWOORDIG: de leden E.R.Finck, D.C.Mathew, A.I.W.Wijngaarde, F.S. Kelly, F.V.Laclé, I.E.Faneyte, J.M.Leonardo, M. de Cuba, J.R.L.Beaujon, O.Croes, C.Angela, E.O.Petronia en O.S. Henriquez, alsmede de heer I.S. de Cuba, Gedeputeerde.

SECRETARIS: A.J.M.Poppe, waarnemend secretaris van het eilandgebied.

AFWEZIG: met kennisgeving de leden D.G.Croes, J.A.Croes, C.A.Eman, Th.J.Figaroa, F.B.Tromp en A.Werleman, alsmede de leden W.C.Anslijn en P.Croes.

De Voorzitter opent de vergadering.

De VOORZITTER: Mijne heren, door bijzondere omstandigheden ben ik iets te laat, waarvoor mijn verontschuldigingen.

Ik wil in de eerste plaats beginnen met een woord van welkom te richten tot de ter vergadering aanwezige leden en tevens aan de dienst-hoofden en afdelingschefs, die zo vriendelijk zijn geweest om het Bestuurscollege vanavond, voor zover nodig, te willen bijstaan.

Ik heb vervolgens mede te delen, dat bericht van verhindering om de vergadering bij te wonen is binnengekomen van de heren C.A.Eman, D.G.Croes, J.A.Croes, A.Werleman, F.B.Tromp en Th.J.Figaroa.

Ik zou thans willen overgaan tot de behandeling van punt 1 van de agenda.

1. Goedkeuring van de notulen van de openbare vergaderingen van 31 juli 1957, 12 oktober 1957 en 29 november 1957.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden de notulen van de vergaderingen van 31 juli 1957, 12 oktober 1957 en 29 november 1957 goedgekeurd.

2. Ingekomen stukken:

a. Brief van de Voorzitter van het Hoofdstembureau dd. 7 augustus 1957 no. AZ/8203, waarbij wordt aangeboden afschrift van zijn besluit dd. 7 augustus 1957 no. AZ/8203, bij welk besluit ter voorziening in de vacature, ontstaan door de ontslagneming van de heer Joseph Husurell Lake, de heer Juan Enrique Irausquin is benoemd tot lid van de Eilandsraad.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

b. Brief van de Voorzitter van het Hoofdstembureau dd. 8 augustus 1957 no. AZ/8203, houdende bericht dat door hem van de heer Juan Enrique Irausquin de mededeling is ontvangen, dat hij zijn benoeming tot lid van de Eilandsraad niet aanneemt.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

c. Brief van de Voorzitter van het Hoofdstembureau dd. 9 augustus 1957 no. AZ/8361, waarbij wordt aangeboden afschrift van zijn besluit dd. 9 augustus 1957 no. AZ/8361, bij welk besluit ter voorziening in de vacature, ontstaan door de ontslagneming van de heer Joseph Husurell Lake en het niet aannemen van zijn benoeming door de heer Juan Enrique Irausquin, de heer Edmond van Dongen is benoemd tot lid van de Eilandsraad.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

d. Brief van het "Committee Golden Jamboree" dd. 11 augustus 1957, waarbij dit comité het eilandgebied dankt voor de financiele bijdrage in verband met de afvaardiging van verkenners naar de "Jubilee World Jamboree" in Engeland.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

e. Brief van de Voorzitter van het Hoofdstembureau dd. 31 augustus 1957 no. AZ/8361, houdende bericht dat door hem van de heer Edmond van Dongen de mededeling is ontvangen, dat hij zijn benoeming tot lid van de Eilandsraad aanneemt.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

f. Brief van het Bestuur van de Vereniging "Suriname" dd. 16 september 1957, houdende mededeling van de samenstelling van het bestuur dier vereniging voor het verenigingsjaar 1957/1958.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

g. Brief van het Bestuurscollege dd. 18 september 1957 no. 9766, betreffende de vervanging van de secretaris gedurende diens afwezigheid met ingang van 25 september 1957.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

h. Brief van de wnd. Voorzitter van het Hoofdstembureau dd. 16 oktober 1957 no. AZ/11127, waarbij wordt aangeboden afschrift van zijn besluit dd. 16 oktober 1957 no. AZ/11127, bij welk besluit ter voorziening in de vacature ontstaan door de ontslagneming van de heer Joseph Husurell Lake, het niet aannemen van zijn benoeming door de heer Juan Enrique Irausquin, en het niet tijdig indienen van zijn geloofsbrief door de heer Edmond van Dongen, de heer Candido Angela is benoemd tot lid van de Eilandsraad.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

i. Brief van de Voorzitter van het Hoofdstembureau dd. 16 november 1957 no. AZ/11127, houdende bericht dat door hem van de heer Candido Angela de mededeling is ontvangen, dat hij zijn benoeming tot lid van de Eilandsraad aanneemt.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

j. Verslag omtrent het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen over het jaar 1956.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

k. Verslag omtrent het Gouvernements-Werklieden-Pensioenfonds over het jaar 1956.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

l. Brief van de wnd. Directeur van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen, datum postmerk, waarbij ter kennisneming wordt aangeboden de 3e wetenschappelijke balans van het Algemeen Pensioenfonds van de Nederlandse Antillen, naar de toestand per 31 december 1954.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

m. Verslag van de toestand van het eilandgebied Aruba over 1956.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

n. Verzoekschrift dd. 11 november 1957 van H.Vrolijk en anderen, betreffende aansluiting van hun woningen op het electriciteitsnet (Ag.no.11868).

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming naar de afdelingen verwezen.

o. Kerst- en Nieuwjaarswensen van Bestuur en leden van de Vereniging "Suriname".

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

p. Kerst- en Nieuwjaarswensen van de Regering van de Nederlandse Antillen.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

q. Afschrift van het Landsbesluit van de 15e januari 1958 no. 1 (A.S. no.70) tot wijziging van het Landsbesluit van de 25ste juli 1953 no.4 (G.S. no.4653) inzake het uitsteken van de nationale vlag op nationale feest- en gedenkdagen.

Op voorstel van de Voorzitter wordt dit stuk zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming voor kennisgeving aangenomen.

3. Brief van het Bestuurscollege dd. 1 augustus 1957 no. 7577, betreffende restitutie van uitzendingskosten (Bijlage 1957 no. 41).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

4. Brief van het Bestuurscollege dd. 1 augustus 1957 no. 7667, betreffende instelling van een eilandelijke accountantsdienst (Bijlage 1957 no. 42).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

5. Ontwerp-eilandsverordening, houdende bepalingen nopens het houden van bevolkings- en verblijfsregisters (Eilandsverordening bevolkings- en verblijfsregisters Aruba); (Ag. no. 6378; bijlage 1957 no. 44).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen de artikelen 1,2,3,4 en 5, de considerans, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

6. Voorstel van het Bestuurscollege dd. 20 september 1957 no. 7591, inzake machtiging aan het Bestuurscollege tot het voeren van rechtsgedingen betreffende het invorderen van erfpachtsrecht (Bijlage 1957 no. 51).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

7. Brief van het Bestuurscollege dd. 23 september 1957 no. 7895 betreffende machtiging tot uitbreiding van het gebouw van de Tabuleerdienst (Bijlage 1957 no. 53).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

8. Brief van het Bestuurscollege dd. 30 september 1957 no. 2578 betreffende de verkoop van een pompstation aan de Electriciteitsmaatschappij "Aruba" N.V. (Bijlage 1957 no. 55).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

9. Voorstel van het Bestuurscollege dd. 12 november 1957 no. 1380 tot openbare verkoop van de eilandswoningen Mgr. Niewindtstraat nos. 2 en 4 (Bijlage 1957 no. 58).

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

10. <u>Brief van het Bestuurscollege dd. 14 november 1957 no. 11827 inzake de viering van Koninkrijksdag (Bijlage 1957 no. 61).</u>

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

11. <u>Brief van het Bestuurscollege dd. 18 november 1957 no. 3334 inzake de bouw van een drieklassige R.K.Jongensschool te Brazil (Bijlage 1957 no. 62).</u>

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, wij hebben opgemerkt, dat door het Bestuurscollege werd beschikt over credieten, alvorens de Raad hieraan haar goedkeuring heeft gehecht. De gewisselde schrifturen tussen de afdelingen en het Bestuurscollege zijn voor ons voldoende om dit voorstel te steunen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

12. <u>Brief van het Bestuurscollege dd. 18 november 1957 no. 3688 inzake de erfpachtsaanvrage van de N.V. "Jan Bodegom & Co. Aruba N.V." met verminderde canon (Bijlage 1957 no. 63).</u>

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

13. <u>Voorstel van het Bestuurscollege dd. 21 november 1957 no. 11829, betreffende de uitkering van een Kerstgave 1957 (Bijlage 1957 no. 65).</u>

De heer O.CROES: Mijnheer de Voorzitter, ik zou graag willen vernemen hoeveel het totaal uitgekeerde bedrag was van de Kerstgave voor 1957.

De VOORZITTER: Ik geloof dat Gedeputeerde Henriquez hierop kan antwoorden.

De heer O.S.HENRIQUEZ, Gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, op dit ogenblik kan ik niet zonder meer het juist uitbetaalde bedrag geven, maar wel is mij de raming bekend, nl. f. 50.000,-- in totaal. Deze raming is vrij zuiver omdat dezelfde groepen van personen, die hiervoor in aanmerking kwamen in 1956, ook in 1957 een Kerstgave ontvingen. Er is natuurlijk enige mutatie geweest; ik moge daarom voorstellen, Mijnheer de Voorzitter, om na deze vergadering de gevraagde gegevens te verstrekken.

De heer O.CROES: Mijnheer de Voorzitter, kan ik deze opgave tegemoet zien tijdens de behandeling van de begroting bij de beantwoording van de eventuele vragen, die gesteld zullen worden?

De heer O.S.HENRIQUEZ, Gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, indien de agenda vanavond niet wordt afgehandeld en dus morgen de vergadering wordt voortgezet, dan zijn wij in de gelegenheid om morgenochtend de gegevens te verzamelen. Indien de begroting echter vanavond nog wordt afgehandeld, dan zie ik geen kans om deze gege-

vens vanavond nog te verstrekken, omdat wij die niet bij de hand hebben.

De VOORZITTER: Gaat U hiermee akkoord, Mijnheer Croes?

De heer O.CROES: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt besloten conform het voorstel van het Bestuurscollege.

14. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de Hinderverordening Aruba (Ab. 1952 no. 6); (Ag. no. 914; bijlage 1957 no. 56).

De algemene beraadslagingen worden geopend.

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, in deze Raad werd enkele jaren geleden de Hinderverordening aangenomen en wij zien nu een wijziging hierop die feitelijk niets anders betekent dan dat deze verordening ook van toepassing zal zijn op de reeds bestaande bedrijven en inrichtingen op dit eiland. Het Bestuurscollege heeft toegezegd deze verordening met de meeste soepelheid in de praktijk te hanteren. Mijnheer de Voorzitter, ik twijfel geenszins aan de beloften van het Bestuurscollege, doch ik wil nogmaals namens de Raad uitdrukkelijk verzoeken inderdaad soepelheid te betrachten bij de toepassing van deze verordening. Ik dank U.

De algemene beraadslagingen worden gesloten.

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen: het enig artikel, de considerans, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

15. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor het dienstjaar 1956 (9e wijziging); (Ag. no. 10885; bijlage 1957 no. 57).

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen van onderdeel I de posten:

Titel A. Gewone Dienst.

Ontvangsten:

35, 197, 229A.

Uitgaven:

18, 60, 144, 246, 332, 402, 472, 510, 532, 592, 618b, 668, 672,756A 756a, 772, 804b, 822, 862, 926, 934, 940, 948, 1042, 1120, 1156, 1196, 1226, 1262, 1348, 1376a,

de onderdelen II en III, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

16. <u>Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting voor het dienstjaar 1957 (2e wijziging); (Ag. no. 10588; bijlage 1957 no. 59).</u>

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen van onderdeel I de posten:

<u>Titel A. Gewone Dienst.</u>

Ontvangsten:

1.01.02.9.99, 1.01.06.0.39, 1.02.01.0.07, 1.02.01.0.36, 1.04.01.9.99 1.07.05.2.17, 1.07.05.3.17, 1.08.02.9.99, 1.08.04.9.99, 1.10.03.9.99 1.10.13.9.99, 1.11.01.0.61, 1.11.01.0.62, 1.11.01.0.63, 1.11.01.0.63 1.11.01.0.64, 1.11.01.0.64, 1.11.01.0.65, 1.11.01.0.66, 1.11.02.0.15 1.11.02.0.67, 1.11.02.0.71, 1.11.03.0.65 en 1.12.04.0.75.

Uitgaven:

2.01.01.0.31, 2.01.01.0.53, 2.01.01.9.99, 2.01.02.0.01, 2.01.02.0.41 2.01.02.0.53, 2.01.03.0.01, 2.01.03.0.38, 2.01.03.0.53, 2.01.04.0.51 2.01.04.0.64, 2.01.05.0.01, 2.01.05.0.42, 2.01.06.0.09, 2.01.06.0.64 2.02.01.0.43, 2.03.01.0.42.

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, in de toelichting bij post 2.03.05.0.60 "Aanschaffing noodverbandplaatsen i.v.m. orkaangevaar" is vermeld, dat dit meer de inrichting betreft. Naar aanleiding daarvan wilde ik vragen of de lokalen die eventueel bestemd zullen worden voor deze noodverbandplaatsen reeds aanwezig zijn en of niet beter kan worden gesproken van "<u>inrichting</u>" noodverbandplaatsen in plaats van "<u>aanschaffing</u>" noodverbandplaatsen.

De heer O.S.HENRIQUEZ, Gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, aangezien het hier mobiel materieel betreft, dat dus verplaatst kan worden van de ene E.H.B.O.-post naar de andere, kunnen wij naar mijn mening moeilijk spreken van inrichting. Het is dus een algemene aanschaffing van materieel dat verdeeld wordt over de diverse posten, maar toch ook over en weer kan worden getransporteerd.

Post 2.03.05.0.60 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden vervolgens aangenomen de posten:

2.03.05.0.85, 2.03.05.0.96, 2.04.01.0.41, 2.04.01.1.60, 2.04.04.2.7[illegible]

2.04.07.0.01, 2.04.14.1.46, 2.07.01.0.38, 2.07.01.2.65, 2.07.01.2.82
2.07.01.2.83, 2.07.01.2.84, 2.07.04.0.53, 2.08.01.0.73, 2.08.02.0.82
2.08.05.0.38, 2.08.05.0.41, 2.08.07.0.82, 2.09.01.0.01, 2.09.01.0.42
2.09.04.0.27, 2.09.04.0.95, 2.09.04.1.95, 2.10.04.1.42, 2.10.04.2.42
2.10.10.0.39, 2.10.14.6.46, 2.11.03.0.97, 2.12.01.0.36, 2.12.01.0.65
2.12.01.0.82, 2.12.01.1.98, 2.12.03.0.86, 2.12.04.0.86.

Titel B. Kapitaaldienst.

Ontvangsten:

3.01.02.0.81, 3.01.03.0.81, 3.01.03.1.81, 3.01.04.0.81, 3.03.01.0.80
3.03.01.0.81, 3.04.14.0.81, 3.05.01.1.81, 3.07.03.0.81, 3.07.04.0.81
3.08.01.0.81, 3.10.03.0.81, 3.10.04.0.81, 3.12.03.0.84, 3.12.03.1.84
3.12.03.2.84.

Uitgaven:

4.01.01.2.75, 4.01.01.0.75, 4.01.01.0.81, 4.01.02.2.74, 4.01.02.3.74
4.01.03.0.74, 4.01.03.1.74, 4.01.03.2.75, 4.01.04.0.74, 4.04.10.0.75
4.05.01.0.86, 4.07.03.2.75, 4.07.03.6.75, 4.07.04.0.74, 4.08.01.0.75
4.10.03.3.75, 4.10.04.7.75, 4.10.04.7.90, 4.10.04.8.75, 4.10.04.8.90.

Titel C. Reserve-, Kas- en Verrekendienst.

Ontvangsten:

5.01.01.0.80, 5.01.03.0.81, 5.01.03.2.81, 5.03.02.1.20, 5.03.18.0.83.

Uitgaven:

6.01.01.0.82, 6.01.01.1.82, 6.01.03.0.85, 6.01.03.0.86, 6.01.05.0.77
6.01.05.0.86, 6.03.03.0.81, 6.03.18.0.01,

onderdeel II, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

17. Ontwerp-eilandsverordening tot wijziging van de begroting van de Watervoorzieningsdienst voor het dienstjaar 1957 (1e wijziging); (Bijlage 1957 no. 64).

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen van onderdeel I de posten:

Baten. Gewone Dienst.

1.20.01.0.16, 1.20.02.0.37, 1.20.02.1.37.

Lasten.

2.20.01.0.04, 2.20.02.1.59, 2.20.05.1.01, 2.20.05.3.41, 2.20.07.0.99.

Ontvangsten. Kapitaaldienst.

3.20.09.0.81.

Uitgaven. Kapitaaldienst.

4.20.00.0.74, 4.20.01.0.74, 4.20.02.4.75, 4.20.02.5.75, 4.20.03.4.75
4.20.07.0.81,

onderdeel II, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

18. Ontwerp-eilandsverordening houdende bepaling dat voor de Dienst voor Openbare Werken een van de algemene begroting van het eilandgebied afgesplitste begroting zal worden opgemaakt (Ag. no. 9785; bijlage 1957 no. 45).

De algemene beschouwingen worden geopend.

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, voor de Eilandsraad was het zeer aangenaam om vanaf dit jaar voor de Dienst van Openbare Werken een begroting te hebben, die is afgesplitst van de hoofdbegroting. Dit maakt het voor ons mogelijk om de Dienst van Openbare Werken, die één van de grootste diensten, zo niet de grootste van het eilandgebied is, beter te kunnen nagaan, en de posten op deze begroting beter te kunnen beoordelen. Wij zijn daarom het Bestuurscollege hiervoor zeer erkentelijk en wij kunnen ons verenigen met de begroting, zoals die werd voorgelegd.

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen: de artikelen 1 en 2, de considerans, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

19. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van de Dienst Openbare Werken voor het dienstjaar 1958 (Bijlage 1957 no.46).

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen van artikel 1 de posten:

01 SOCIALE LASTEN EN ONKOSTEN BEZOLDIGINGEN.

Baten.

00.5019, 00.9019.

Lasten.

01.4501 t/m 01.9018.

02 SOCIALE LASTEN EN ONKOSTEN LONEN.

Baten.

00.5029, 00.9029.

Lasten.

02.4522 t/m 02.9028.

03 ALGEMENE KOSTEN.

Baten.

00.5030 t/m 00.9039.

Lasten.

03.4300 t/m 03.9038.

10 TOEZICHT OP DE VEILIGHEIDSVOORSCHRIFTEN EN NALEVING VAN DE CONCESSIEVOORWAARDEN ELECTRICITEITSVOORZIENING.

Baten.

00.5108 t/m 00.9109.

Lasten.

10.4000 t/m 10.9108.

11 TOEZICHT OP HET STOOMWEZEN.

Baten.

00.8118 t/m 00.9119.

Lasten.

11.4000 t/m 11.9118.

12 BOUW- EN WONINGTOEZICHT.

Baten.

00.8128, 00.9129.

Lasten.

12.4000 t/m 12.9128.

15 REINIGING VAN STRATEN, OPHALEN VAN HUISVUIL.

Baten.

00.6159 t/m 00.9159.

Lasten.

15.4021 t/m 15.9158.

16 AANLEG EN ONDERHOUD VAN PLANTSOENEN.

Baten.

00.8168, 00.9169.

Lasten.

16.4021 t/m 16.9168.

17 AANLEG EN ONDERHOUD VAN WEGEN EN RIOLEN.

Baten.

00.8178 t/m 00.9179.

Lasten.

17.4021 t/m 17.9178.

20 GARAGE EN WERKPLAATSEN: ALGEMEEN.

Baten.

00.6209 t/m 00.9209.

Lasten.

20.4021 t/m 20.9208.

21 GARAGE EN WERKPLAATSEN: VERHUUR KRAAN-
WAGENS, TRAILER EN LASMACHINE.

Baten.

00.8217 t/m 00.9219.

Lasten.

21.4020 t/m 21.9218.

22 GARAGE EN WERKPLAATSEN SERVICE-STATION.

Baten.

00.8227 t/m 00.9229.

Lasten.

22.4100 t/m 22.9228.

23 AUTOBEDRIJF.

Baten.

00.8237 t/m 00.9239.

Lasten.

23.4100 t/m 23.6239.

24 WEGENBOUWMACHINEBEDRIJF.

Baten.

00.8247 t/m 00.9249.

Lasten.

24.4021 t/m 24.9248.

26 AFDELING ONDERHOUD GEBOUWEN.

Baten.

00.8267 t/m 00.9269.

Lasten.

26.4021 t/m 26.9268.

27 ELECTRO- EN KOELTECHNISCHE DIENST.

Baten.

00.8279, 00.9279.

Lasten.

27.4000 t/m 27.9278.

30 FAECALIENDIENST.

Baten.

00.8309, 00.9309.

Lasten.

30.4021 t/m 30.9308.

31 OPHAALDIENST BEDRIJFS- EN TERREINAFVAL.

Baten.

00.8319, 00.9319.

Lasten.

31.4201 t/m 31.9318.

39 MAGAZIJN EN EXPEDITIE.

Baten.

00.5397 t/m 00.9399.

Lasten.

39.4300 t/m 39.9398.

40 ASFALTBEDRIJF.

Baten.

00.8407 t/m 00.9409.

Lasten.

40.4021 t/m 40.9408.

41 BETONBEDRIJF.

Baten.

00.8417 t/m 00.9419.

Lasten.

41.4021 t/m 41.9418.

42 STEENSLAGBEDRIJF.

Baten.

00.8427 t/m 00.9429.

Lasten.

42.4100 t/m 42.9428.

43 WATERBEDRIJF.

Baten.

00.8437 t/m 00.9439.

Lasten.

43.4021 t/m 43.9438.

44 ZANDBEDRIJF.

Baten.

00.8447 t/m 00.9449.

Lasten.

44.4021 t/m 44.9448.

50 WERKEN EN LEVERINGEN T.B.V. DERDEN.

Baten.

00.8509, 00.9509.

Lasten.

50.4100 t/m 50.9508,

de recapitulatie van baten en lasten.

KAPITAALSONTVANGSTEN.

80.3199 t/m 80.4000.

KAPITAALSUITGAVEN.

90.3100 t/m 90.4002,

artikel 2, de considerans, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

20. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting van de Watervoorzieningsdienst voor het dienstjaar 1958 (Bijlage 1957 no. 47).

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen van artikel 1 de posten:

Baten.

a. Water. Verkoop: 820.00
Voorraad: 700.00
Meterhuur: 820.20
Doorberekende lasten: 663.00 t/m 663.20.

b. Electriciteit. Verkoop: 822.00, 822.10.

c. Stoom. Verkoop: 821.00.

Bijzondere baten. 925.00 t/m 929.00.

Nadelig saldo Watervoorzieningsdienst, te vergoeden door de algemene dienst. 099.90.

Lasten.

Algemene Leiding en Administraties.

Bezoldigingen: 400,00 t/m 400.50.

Lonen: 410.00 t/m 410.60.

Huisvestingskosten: 420.00 t/m 420.90.

Bureau- en algemene kosten: 430.00 t/m 430.19.

Rente- en afschrijvingskosten: 440.00, 440.10.

Productie.

a. Algemeen. Bezoldigingen: 401.00 t/m 401.50,
Lonen: 411.00 t/m 411.70,
Onkosten dienstwoningen en gebouwen: 451.00 t/m 451.20
Rente- en afschrijvingskosten: 441.00, 441.10.

b. Stoom. Lonen: 412.00 t/m 412.70,
Bedrijfskosten stoomopwekking: 482.00 t/m 482.90.
Rente- en afschrijvingskosten: 442.00, 442.10.

c. Water. Lonen: 413.00 t/m 413.70,
Bedrijfskosten distillatie inrichtingen: 483.00 t/m 483.90,
Rente- en afschrijvingskosten: 443.00, 443.10.

d. Electriciteit. Lonen: 414.00 t/m 414.70,
Bedrijfskosten generatoren: 484.00 t/m 484.90,
Rente- en afschrijvingskosten: 444.00, 444.10.

Distributie.

a. Stoom. Distributiekosten stoom: 525.00 t/m 525.90,
Rente- en afschrijvingskosten: 445.00, 445.10.

b. Water. Bezoldigingen: 406.00 t/m 406.50,
Lonen: 416.00 t/m 416.70,
Distributiekosten water: 526.00 t/m 526.90,
Onkosten dienstwoningen en gebouwen: 456.00 t/m 456.20,
Rente- en afschrijvingskosten: 446.00, 446.10.

c. Electriciteit. Distributiekosten electriciteit: 527.00 t/m 527.90,
Rente- en afschrijvingskosten: 447.00, 447.10.

Bijzondere Lasten. 558.00, 569.90.

Kosteloze watervoorziening. 419.00 t/m 579.30.

Voordelig saldo Watervoorzieningsdienst. 999.90.

KAPITAALDIENST. Ontvangsten.

Algemene leiding en administratie. 300.01.

Productie.

0. Algemeen: 310.01 t/m 310.07.

1. Stoomopwekking: 311.01,
2. Waterproductie: 312.01,
3. Electriciteitsopwekking: -

Distributie.

1. Stoomdistributie: 320.01,
2. Waterdistributie: 321.01 t/m 321.08,
3. Electriciteitsdistributie: 327.01.

Saldi per het einde van het vorig dienstjaar.

Waterdistributie: 323.01 t/m 325.01.

Saldi per het einde van het vorig dienstjaar.

Uitbreidings- en vernieuwingsproject distillatie inrichtingen c.a.: 360.01 t/m 360.03.

Magazijn. 330.20, 330.50.

Onderhoudsfonds Gebouwen en Woningen. 340.01, 340.11, 340.50.

Kapitaalsverhouding met het Eilandgebied. 381.01.

KAPITAALDIENST. Uitgaven.

Algemene leiding en administratie. 300.00.

Productie.

0. Algemeen: 310.00.

1. Stoomopwekking: 311.00,
2. Waterproductie: 312.00,
3. Electriciteitsopwekking: 313.00.

Distributie.

1. Stoomdistributie: 320.00,
2. Waterdistributie: 321.00 t/m 325.00,
3. Electriciteitsdistributie: 327.00.

Kosteloze Watervoorziening. 370.00.

Uitbreidings- en vernieuwingsproject distillatie-inrichting c.a. 360.10 t/m 360.40.

Magazijn. 330.50, 330.00.

Onderhoudsfonds Gebouwen en Woningen. 340.00 t/m 340.50.

Kapitaalsverhouding met het Eilandgebied. 381.00.

Afschrijvingen. 380,00, 380.01,

artikel 2, de considerans, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

21. Ontwerp-raadsbesluit tot vaststelling van afschrijvingspercentages (uitvoering Eilandsverordening reserves en fondsen, Ab. 1955 no.8); (Ag. no. 9355; bijlage 1957 no. 48).

Het ontwerp wordt zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

22. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van regelen voor het

beheer van de Dienst voor Openbare Werken (Beheersverordening Dienst voor Openbare Werken); (Ag. no. 9785; bijlage 1957 no.54).

De algemene beraadslagingen worden geopend.

De heer O.CROES: Mijnheer de Voorzitter, in het ontwerp wordt gesproken over een instructie voor het Hoofd van de Dienst van Openbare Werken. Mag ik vanavond vernemen of die instructie klaar is dan wel binnenkort kunnen verwachten?

De VOORZITTER: De bedoelde instructie is binnen zeer afzienbare tijd te verwachten.

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen de artikelen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 en 14, de considerans, alsmede het ontwerp in zijn geheel.

De vergadering wordt door de Voorzitter voor tien minuten geschorst.

De Voorzitter heropent de geschorste vergadering om 21.10 uur en stelt aan de orde punt 23 van de agenda.

23. Ontwerp-eilandsverordening tot vaststelling van de begroting voor het dienstjaar 1958 (Bijlage 1957 no. 49).

De algemene beraadslagingen worden geopend.

De heer F.S.KELLY: Mijnheer de Voorzitter, de begroting voor 1958 is dermate volledig en gerechtvaardigd, dat er weinig op aan te merken is. Desalniettemin zou ik gaarne enkele punten naar voren willen brengen.

De aanleg van de boulevard betekent aestetisch werkelijk een belangrijke stap in de goede richting en vooral met het oog op de aantrekking van toeristen is de boulevard van niet te onderschatten betekenis. Maar misschien kan nog het een en ander gedaan worden voor ons eiland.

De inwoners van Noord en omstreken zouden gaarne de weg van Tanki Leendert via Calabas naar Noord geasphalteerd zien, evenals de weg die van Washington naar Palm Beach loopt.

De goten langs de weg van Ponton en die van Paradera vormen steeds een groot gevaar. Ze hebben reeds verscheidene ongelukken veroorzaakt en aan enkelen zelfs het leven gekost. Is het mogelijk dat aan het kwaad van deze nutteloze goten een einde gemaakt kan worden?

De inwoners van Noord hunkeren naar een eigen Mulo-school, zoals Santa Cruz één zal krijgen.

Voor Ponton en omgeving is een publieke telefoon noodzakelijk.

Mijnheer de Voorzitter, laatst kwam ook de klacht binnen, dat er meestal geen enkele politie-agent in de buurt is wanneer sommige zeelui in de hoofdstraten van St. Nicolaas met flessen gooien, terwijl er langs de kust altijd een patrouille is gestationneerd. Waarom alleen zoveel aandacht aan de kust?

Bij de behandeling van de begroting 1957 verzocht één van de leden van onze fractie, lichtboeien te laten aanbrengen op het gezonken schip bij Malmok. Het Bestuurscollege deelde toen mede, dat er een onderzoek zal worden ingesteld. Ik zou nu gaarne willen vernemen, wat het Bestuurscollege denkt te doen.

Mijnheer de Voorzitter, ik vraag mij ook af wanneer maatregelen zullen worden genomen om de maximum snelheid van alle motorvoertuigen te beperken tot een geoorloofd maximum, met uitzondering van de voertuigen van doktoren, ambulance, vroedvrouwen, brandweer en politie.

Mijnheer de Voorzitter, gaarne zou ik ingelicht worden omtrent de twee nieuwe diensten, te weten de Voorlichtingsdienst en het Bureau voor Welvaartszorg, met name zou ik willen vernemen of zij naar wens functionneren.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil nu de wens uitspreken, dat er altijd wederzijds begrip moge bestaan tussen het Bestuurscollege en de fracties en ik hoop dat dit jaar met nog meer enthousiasme zal worden samengewerkt voor een algehele vooruitgang en het algemeen belang van ons dierbaar eiland.

Moge alle persoonlijke rancunes in onze harten plaats maken voor dat ene streven, het streven om met vereende krachten te bouwen aan een mooie toekomst voor ons volk.

Tenslotte betuig ik mijn dank aan het Bestuurscollege voor alles wat dit jaar gedaan is ten behoeve van het algemeen welzijn van Aruba en voor de goede samenwerking en het begrip dat het altijd heeft getoond. Ook betuig ik mijn dank aan de pers voor hun medewerking en ik hoop, dat dit jaar de samenwerking nog beter zal zijn.

Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De heer O.CROES: Mijnheer de Voorzitter, de sensatie die zou ontstaan tijdens de behandeling van de begroting ontbreekt vanavond, omdat de oppositie-fracties afwezig zijn.

Zouden deze fracties tijdens deze begrotingsbehandeling aanwezig zijn, dan zou zeker veel kritiek zijn geuit door deze heren, maar ze hebben het beter gevonden om weg te blijven. Desondanks kan de begroting vanavond behandeld worden.

De begroting is dank zij de goede manier van behandeling van het Bestuurscollege sluitend en hier is zeker een woord van dank op zijn plaats. Gedurende het afgelopen jaar heeft de bevolking van Aruba kunnen zien hoe dit Bestuurscollege werkt voor het algemeen belang van het eilandgebied Aruba.

De bouw van de waterdistillatie-plant te Balashi is in volle gang en zal voor het einde van dit jaar klaar zijn, waardoor de bevolking van Aruba van goedkoper water zal kunnen profiteren.

De hydroponics-farm is ook gedurende het jaar 1957 klaargekomen en, naar ik heb vernomen, zijn er al duizenden tomaten te zien. Tijdens het bezoek van Hare Hoogheid Prinses Beatrix zal zij symbolisch de eerste vrucht plukken.

De boulevard is ook gereed gekomen, hetgeen belangrijk is voor het aantrekken van toeristen. Enige mensen op Aruba staan pessimistisch tegenover het aantrekken van toeristen op Aruba, doch ik ben van mening, dat het zeker een grote vooruitgang voor Aruba zal zijn.

In tegenstelling tot de pessimisten, ben ik zelfs zeer optimistisch op dit gebied.

De bouw van het grote hotel is al begonnen en volgens de plannen zal het begin volgend jaar klaar zijn, als het niet eerder is. Nauwelijks is de bouw van het hotel begonnen of er zijn al plannen klaargemaakt voor een ander hotel, nl. het Resort Beach Hotel.

Naast de waterdistillatie-fabriek te Balashi zal zeer zeker een chemische fabriek komen en de bouw hiervan zal geheel met buitenlands kapitaal plaats vinden.

Het Land is voornemens gedurende het jaar 1958 een kantoorgebouw voor de landsdiensten te laten bouwen te Oranjestad en dat zal niet minder dan f. 1.500.000,-- kosten. Dit is een ander groot streven van het Land om iets groots voor Aruba te doen.

In de begroting zelf, Mijnheer de Voorzitter, kan ik constateren, dat wij voor het jaar 1958 de nieuwbouw te Sint Nicolaas hebben van het filiaal van het Bestuurskantoor, om de bevolking van St. Nicolaas te helpen. Als het gebouw daar staat dan hoeven de inwoners van St. Nicolaas niet helemaal naar Oranjestad te komen voor al hun belangen.

De aanleg van wegen en riolen zal niet minder dan f.1.688.000,-- vergen voor het dienstjaar 1958.

Grote reparaties zullen worden gedaan aan de hoofdweg van St. Nicolaas naar Oranjestad. In dit verband, Mijnheer de Voorzitter, wil ik de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor de brug van het Spaans Lagoen. Ik zou willen voorstellen om een nieuwe brug te bouwen en niet zo'n kronkelende brug als we nu hebben. Het zal zeker heel wat kosten, maar een nieuwe brug behoort daar gebouwd te worden.

Verder wil ik het Bestuurscollege vragen om bij de reconstructie van de hoofdweg het eerst te beginnen bij de uitholling te Barcadera. Volgens mij is dat op het ogenblik het slechtste punt van deze weg.

Dan wil ik nog de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor het asphalteren van een zijweg gedurende dit dienstjaar, nl. van het huis van de heer Andres Solognier, Seroe Pita no. 20, naar de Baby Bakery.

Het Bestuurscollege is ook voornemens, Mijnheer de Voorzitter, om een sleepboot te kopen in het dienstjaar 1958, hetgeen zeker is toe te juichen.

De plaatsing van de lichtboei van Savaneta die, zoals het Bestuurscollege heeft gezegd f. 10.000,-- zal kosten, zou ik graag willen zien geschieden in het jaar 1958.

In de begroting heb ik ook kunnen zien, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege van plan is het telefoonnet uit te breiden met 600 aansluitingen in het dienstjaar 1958. Mag ik van deze gelegenheid gebruik maken om een publieke telefoon te vragen voor de Generaal Majoor de Bruynewijk te Savaneta.

Ik zal gaarne van het Bestuurscollege vernemen wanneer de nieuwe telefoontarieven worden ingevoerd, aangezien de huidige tarieven te hoog zijn.

Ten aanzien van de straatverlichting wil ik het Bestuurscollege vragen of indertijd het contract met de Elmar is gesloten en zo ja, voor hoe lang. Volgens mij is hetgeen wij nu aan de Elmar betalen, te weten f. 110.000,-- per jaar, niet in overeenstemming met de hoeveelheid straatverlichting die door de Elmar wordt geleverd.

Gisteren was het een grote dag voor de Parochie Noord op het gebied van de sport. De A.S.U. kon met medewerking van het Bestuurscollege een nieuw en mooi sportterrein openen voor de bevolking van Noord. Bij deze gelegenheid wil ik het Bestuurscollege vragen met

de A.S.U. contact te nemen om het volgende sportterrein op Savaneta te laten bouwen.

De rijdende bibliotheek, die op de begroting voorkomt, ware met spoed aan te schaffen; dit is iets zeer goeds voor de jeugd van Aruba.

Een woord van lof is op zijn plaats voor het Bestuurscollege voor de Mulo-school, die dit jaar te Santa Cruz zal worden gebouwd en waarvan de bouwkosten niet minder dan f. 200.000,-- zullen bedragen.

Op St. Nicolaas komt de uitbreiding van een andere Mulo-school, die f. 150.000,-- zal kosten.

Ik moge eindigen met de hoop uit te spreken, dat het Bestuurscollege in de toekomst met dezelfde voortvarendheid zal blijven werken voor het eilandgebied Aruba. Ik dank U zeer, Mijnheer de Voorzitter.

De heer F.V.LACLE: Vanavond zijn wij weer bij elkaar voor een belangrijke vergadering en wel om de begroting 1958 te behandelen.

Ik wil van deze gelegenheid gebruik maken een en ander te zeggen over de gang van zaken op de Lago. Daar gebeuren vreemde dingen die moeilijk zijn om op te lossen. De Lago vermindert jaarlijks haar personeel om met andere grote bedrijven te kunnen concurreren. Hiermede ben ik het volkomen met de company eens, maar de grote onrechtvaardigheid is, dat degenen die naar huis gestuurd zullen worden bijna allemaal Arubanen zijn. Arubanen worden ontslagen en de vreemdelingen - niet Antillianen - blijven geld verdienen. De betrekkingen die door vreemdelingen bekleed worden, kunnen door Arubanen worden vervuld. De Lago-directie moet begrijpen, dat zij de economie van Aruba schade aanbrengt door de Arubanen naar huis te sturen, terwijl de vreemdelingen aan het werk blijven. Het is hoog tijd dat de Lago en ook het Gouvernement de vreemdelingen en ook de getrouwde vrouwen naar huis sturen. Nergens op deze wereld is nog bekend dat landskinderen van hun brood beroofd worden, terwijl vreemdelingen hun werk blijven behouden. De niet-Antillianen, die van de Britse eilanden afkomstig zijn, spotten met de Arubanen, dat de Lago niet zonder hen kan functioneren. Maar, Mijnheer de Voorzitter, de kruik gaat zolang te water totdat ze breekt. Dag in dag uit worden de Arubanen onderdrukt. Om het ergste te voorkomen moet door de Regering zo spoedig mogelijk een wet tot stand gebracht worden om landskinderen te beschermen. Ik spreek de hoop uit, Mijnheer de Voorzitter, dat er spoedig een oplossing gevonden zal worden omtrent de onregelmatigheden op de Lago.

Mijnheer de Voorzitter, Paradera is in vergelijking met de andere districten ver achtergebleven. We hebben daar een lagere school, een kerk, en dat is alles. Het is zeer noodzakelijk daar goede wegen aan te leggen.

Het is de wens van de bevolking van Paradera om zo spoedig mogelijk te beginnen met de aanleg van de weg over de dam van Rooi Afó. Die weg is al drie jaar geleden opgemeten en breder gemaakt, maar zo is het tot nu toe gebleven.

Ook de mensen, die te Papaya wonen hebben een weg dringend nodig. Wanneer zij naar de kerk willen gaan moeten zij lopen via Tanki Leendert of Marawiel. Een weg, beginnende bij de kerk in noordelijke richting langs de woning van Johan Tromp naar Papaya, is noodzakelijk.

Verder wil ik het Bestuurscollege verzoeken, om de woningen langs de weg van Paradera naar Patrishi en ook langs de weg van Baby Bakery naar Pavia te doen aansluiten op het electriciteitsnet. Ik dank U

De heer D.C.MATHEW: Mijnheer de Voorzitter, het verheugt mij om vanaf deze plaats het woord te mogen voeren. Telkenjare is de behandeling van de begroting een zeer belangrijke gebeurtenis in de Raad.

Alweer is het Bestuurscollege er in geslaagd, ondanks een regen van beschuldigingen en vaak tegenwerking, de Raad een sluitende begroting aan te kunnen bieden. Hiervoor spreek ik mijn waardering uit, omdat ik weet dat het geen gemakkelijke taak is, aangezien de uitgaven met de jaren stijgen.

Mijnheer de Voorzitter, vanavond wil ik eerst enkele punten betreffende het onderwijs aanraken.

Als ik lees welk een groot bedrag Aruba aan de opvoeding van zijn jeugd besteedt, ben ik er dankbaar voor in een land te wonen waar het Bestuur de stelling begrijpt: "Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst.".

Wij staan daarmee in de rij van volkeren, die beseffen welke waarde het heeft zijn jeugd te ontwikkelen. En toch is er een belangrijk punt waarbij wij achterstaan bij andere naties. Sinds de opkomst van sterke arbeiderspartijen en vakverenigingen is de sociale positie van de mens in het algemeen sterk verbeterd. Deze arbeiderspartijen mogen dan Rooms-Katholiek, Protestants-Christelijk, Socialistisch of Communistisch georienteerd zijn, ze stellen allen als principe, dat elk kind onverschillig de positie van zijn ouders gelijke ontwikkelingskansen moet hebben.

Mijnheer de Voorzitter, misschien vraagt U zich af, wat er eigenlijk aan ons onderwijs mankeert, gezien in het licht van de sociale verhoudingen op ons eiland. Besteden wij niet genoeg geld aan het onderwijs en wordt dit bedrag niet rechtvaardig verdeeld over de kinderen uit alle lagen van onze maatschappij? Helaas het geld wordt niet op de juiste manier besteed aan onze Arubaanse jeugd. Dit is een zeer ernstig feit, voortvloeiende uit de wetten gemaakt in een periode die vooruitstrevende landen al een halve eeuw of meer achter zich hebben. Ik spreek hier niet als onderwijzer over een bepaald schooltype, maar als Raadslid voor wie het gehele onderwijs, hetzij Openbaar, Protestant, hetzij Katholiek, evenzeer ter harte gaat.

Ik wil mij voornamelijk beperken tot het gewoon lager onderwijs en het vervolgonderwijs voor meisjes. Verreweg het grootste deel van onze jeugd zit op de zg. B-scholen. Dit zijn scholen waarvoor de ouders geen schoolgeld hoeven te betalen. Deze kinderen komen dus voor het merendeel uit arme, meestal grote gezinnen.

Een veel kleiner deel van onze Arubaanse jeugd gaat naar een school waarvan de ouders wel schoolgeld betalen. Dit zijn kinderen, Mijnheer de Voorzitter, uit de zg. betere milieu's. Hier wordt dus al een scheiding gemaakt tussen kinderen alleen door het feit, dat de ene groep ouders veel meer geld heeft dan de andere. Op zichzelf bezien al volkomen fout. Per jaar wordt voor een kind, dat zich op een B-school bevindt veel minder uitgetrokken dan voor een kind op een betalende school. Het kind krijgt minder leermiddelen, terwijl het precies evenveel leerstof te verwerken krijgt.

Er zijn velen die dit volkomen logisch zullen vinden en zullen zeggen: "Als de ouders betalen, moeten de kinderen ook meer ontvangen.". Maar hiermee ben ik het niet eens; want als wij even aan het rekenen gaan dan vinden wij dat een kind van de B-school de gemeenschap ± f. 200,-- per jaar kost. Voor een kind op de betalende school wordt ongeveer f. 400,-- uitgetrokken. Hiervan betalen de ouders als maximum ± f. 100, zodat de gemeenschap juist aan deze, toch al bevoorrechte kinderen een extraatje geeft van ± f. 100,--. U voelt wel dat uiteindelijk hierin een stuk discriminatie zit ten opzichte van

het grootste deel van onze jeugd. Het is ook duidelijk te constateren, dat het armere kind minder ontvangt. Het zit in grotere klassen, krijgt les van lager bevoegde leerkrachten en minder boekjes.

Ik heb de zaak zo kort mogelijk gehouden en me beperkt tot de hoofdpunten. Onze lagere scholen moeten veranderd worden. Het grootste deel van onze jeugd zit op school, naar schatting ongeveer 10.000 leerlingen, waarvan 2/3 deel op B-scholen. En om ons volk nog meer omhoog te brengen moet het onderwijs verbeteren.

Uit de krantenberichten blijkt, dat de achterstand, die de Verenigde Staten momenteel op Rusland hebben, te wijten is aan minder goed onderwijs in de U.S.A. Het is niet mijn bedoeling, dat Aruba Spoetniks en Jupiters gaat afschieten, maar dat onze jeugd tot het meest ontwikkelde van deze omgeving gaat behoren.

Mijnheer de Voorzitter, alleen door goed onderwijs kan de economische opbouw verder ter hand genomen worden. Het ontbreekt Aruba immers aan grondstoffen. Wij moeten het dus in de toekomst hebben van goed ontwikkelde industriële werkers.

Indien wij niet hierover beschikken zullen al onze economische plannen misschien falen. De oplossing is geen kwestie van meer geld doch anders besteed geld. Wij moeten voor elk kind zes jaar basis onderwijs hebben, ongeacht of dit kind van huis uit rijk of arm is. Dit onderwijs moet gelijk zijn. Geen verschil meer in betalende en niet betalende scholen, een verschil dat op Curacao niet meer bestaat.

Op Curacao heeft men het schoolgeld afgeschaft. Deze afschaffing vind ik niet juist. Het zou beter geweest zijn indien schoolgeld betaald wordt door de ouders, die boven een bepaalde inkomensgrens komen en dit schoolgeld te heffen als opcenten op de inkomstenbelasting, hetgeen een aanzienlijke administratieve vereenvoudiging zou betekenen. Het gaat mij hier om het principe. Ik geloof dat bij een gedetailleerde uitwerking door de betreffende diensten zal blijken, dat dit plan zeer goed uitvoerbaar is en ons niet op hogere uitgaven komt te staan. In dit geval betaalt iemand, die veel verdient, schoolgeld en iemand, die weinig verdient geen schoolgeld en de kinderen hebben gelijke kansen.

Ook het vervolg-onderwijs moet natuurlijk op deze wijze ingericht worden en openstaan voor alle kinderen. Na de basis-school moet het kind de school kunnen kiezen, die geschikt is voor zijn aanleg.

Mijnheer de Voorzitter, laten we nu even bezien over welk vervolg-onderwijs wij thans beschikken. We hebben nl. H.B.S., Mulo en A.T.S. en voor meisjes huishoudonderwijs. Dit huishoudonderwijs is uitermate belangrijk voor deze meisjes, die niet genoeg aanleg of interesse hebben voor het Mulo-onderwijs. Helaas de mogelijkheid om dit zo bijzonder belangrijke onderwijs te volgen ontbreekt praktisch geheel. Voor een belangrijk percentage van deze meisjes betekent dit na zes jaar lagere school de straat op. Ik vind, dat wij dit beslist moeten tegenwerken.

Mijnheer de Voorzitter, in St. Nicolaas ontbreekt het huishoudonderwijs vrijwel volledig. Het komt mij voor, dat in de eerste plaats getracht moet worden deze mogelijkheden voor de meisjes te scheppen. Dat dit niet een extra verzwaring van onze begroting betekent zal ik U nu aantonen.

Als onderwijzer bij het openbaar onderwijs heb ik het meeste contact met onderwijzers van die richting en ik zal me dus beperken tot de behandeling van het openbaar onderwijs in St. Nicolaas. Veel van wat ik hier naar voren breng geldt ook voor andere onderwijsinrichtingen.

De Ambraham de Veerschool zal met ingang van het schooljaar 1958/1959 met minstens, als ik het goed heb, Mijnheer de Voorzitter, zeven lokalen moeten worden uitgebreid om de nieuwe stroom van leerlingen op te vangen, terwijl men dit jaar al zijn toevlucht heeft moeten nemen tot allerlei noodmaatregelen die schadelijk zijn voor het onderwijs, nl. het in gebruik nemen van een barak en de fysica- en tekenlokalen als gewone leslokalen. Een der voornaamste oorzaken van deze grote toeloop van de leerlingen is het ontbreken van huishoudonderwijs.

Het grootste deel van de meisjes, dat van de lagere school komt heeft geen kans zich verder te ontwikkelen naar hun aanleg.

Immers bij 60% ontbreekt aanleg om goed Mulo-onderwijs te kunnen volgen. Toch worden deze meisjes, om ze van de straat te houden, naar de Mulo-school gestuurd. Dit, althans voor deze meisjes, nutteloze onderwijs komt het Gouvernement jaarlijks op duizenden guldens te staan en remt het onderwijs op de Mulo-school in hoge mate. Een deel van de begrotingsgelden zou beter besteed zijn, wanneer deze meisjes onderwijs konden volgen, dat binnen hun bevattingsvermogen ligt. Bovendien vereist de Abraham de Veerschool dan niet die uitbreiding, die anders wel noodzakelijk is. Tevens worden hiermee de meisjes opgevangen, die anders de straat op moeten, met alle nare gevolgen van dien. Naar mijn schatting zal deze huishoudschool zeker met ongeveer honderd meisjes kunnen beginnen en jaarlijks kunnen rekenen op een nieuwe toeloop van circa honderd leerlingen. Ik stel U daarom voor een gedeelte van de voor het onderwijs bestemde gelden te besteden aan het bouwen en het inrichten van een Gouvernements-huishoudschool op St. Nicolaas.

In mijn betoog, Mijnheer de Voorzitter, heb ik U dus op twee belangrijke punten gewezen.

1. Een reorganisatie van het lager onderwijs, waarbij alle scholen gelijk worden en ook het arme kind gelijke kansen krijgt. Ik weet dat dit tijd zal vergen en dat er ongetwijfeld moeilijkheden te overwinnen zijn.
2. Het bouwen van een Gouvernements-huishoudschool te St.Nicolaas.

Ik heb voornamelijk de sociale zijde willen bezien en vooral willen pleiten voor het volkskind op Aruba dat nu nog veel mist. Ik spreek de hoop uit, dat wij samen het onderwijs op Aruba zó gaan opbouwen dat dit wordt tot een sieraad in de wereld, een parel in de Caraibische Zee.

Verder zou ik willen vernemen hoe Uw College over de door mij naar voren gebrachte punten denkt en wanneer men met het bouwen van een huishoudschool te St.Nicolaas denkt te kunnen beginnen.

Mijnheer de Voorzitter, in de laatste tijd wordt door de oppositieleden en hun handlangers alles in het werk gesteld om het programma van het Bestuurscollege te dwarsbomen. Ik vind het echter jammer, dat ze hedenavond niet aanwezig zijn, want ik geloof wel dat het een genoegen voor ons zou zijn om vanavond met hen de degens te mogen kruisen. Dat deze heren veel kritiek leveren, Mijnheer de Voorzitter, is hun goed recht. Kritiek brengt men bij zijn positieven, m.a.w. het brengt dikwijls verbetering. Per slot van rekening zijn we allemaal mensen en niet een van ons is onfeilbaar. De mens maakt fouten en zal fouten blijven maken, doch als men alles bekritiseert en afbreekt dient men met een tegenvoorstel voor de dag te komen.

Neen, Mijnheer de Voorzitter, dat kunnen ze niet. In de Raad komen ze steeds de rol van spelbrekers spelen. Alles afbreken jongens, tot aan de grond toe! Een mooi spelletje. Als het bij dit spelletje bleef, zou het niet erg zijn. Maar, Mijnheer de Voorzitter, deze heren worden dikwijls te persoonlijk en schromen niet om zeer lage en vieze uitlatingen door deze zaal te slingeren en vol-

gens mij is dit volstrekt fout.
Verder wordt een heel kabaal gemaakt over de tijdelijke Gezaghebber, als zou U niet bestaan, Mijnheer de Voorzitter, terwijl artikel 13 van de Staatsregeling duidelijk aangeeft dat U wel bestaat.

De VOORZITTER: Mijnheer Mathew, mag ik U even in de rede vallen? Ik geloof, dat we bezig zijn met de algemene beschouwingen over de begroting. Gelooft U dat deze onderwerpen rechtstreeks met de algemene beschouwingen van de begroting te maken hebben?

De heer D.C.MATHEW: Ja, Mijnheer de Voorzitter, dat geloof ik wel.

De VOORZITTER: Dan zal ik U nog even aanhoren.

De heer D.C.MATHEW: Dat deze heren niet begrijpen dat zij zich belachelijk maken, snap ik niet. Het zou beter zijn indien zij in plaats van allerlei gemene politieke streken uit te halen, hun papieren doorsnuffelden. In alle hoeken van het eiland schreeuwen ze, dat de Bovenwinders hier zijn komen parasiteren.

Mijnheer de Voorzitter, de conjunctuur-beweging is bijna aan een ieder op de een of andere wijze door eigen ervaring bekend. De regelmatige afwisseling van perioden van voorspoed en tegenspoed, van "good and bad trade", heeft in het achter ons liggende tijdvak met zulk een intensiteit tot in alle geledingen van het economische leven doorgewerkt, dat vrijwel niemand geheel aan deze greep der gebeurtenissen kon ontkomen. Deze greep der conjunctuur-bewegingen is voor vele volkeren zeer hard geweest. De zeer intensieve en soms chronische depressies welke zij met zich medebracht, hebben grote aantallen arbeiders vaak gedurende lange tijd tot werkeloosheid gedoemd en daarnaast voor velen, die hun werkkring wisten te behouden, de omstandigheden moeilijk gemaakt. Men kan meer over deze conjunctuur-politiek lezen in het boek geschreven door de onlangs overleden grote Engelse econoom J.M.Keynes. Dit boek draagt als titel: "The General Theory of Employment, Interest and Money".

En zo hebben de Bovenwinden, die nu een periode van tegenspoed doormaken ook een periode van voorspoed gekend. Mijnheer de Voorzitter, als men de geschiedenis van deze eilanden nagaat, dan ziet men, dat deze thans vergeten eilanden, in hun glorie-dagen voor de Benedenwindse eilanden, die nu hun bloeiperiode meemaken, zorg hebben gedragen. O.a. de banken voor de school, die indertijd op Savaneta stonden, zijn toen van de Bovenwindse eilanden gekomen, terwijl veel Curacaoënaren en Arubanen naar die eilanden gingen om te werken. Ik hoop, dat Dr. Hartog straks, als hij aan de geschiedenis van deze eilanden begint, deze dingen zal belichten.

Dan heb ik nog enkele dingen , die ik graag naar voren zou willen brengen.

Mijnheer de Voorzitter, de woning van een man beschouw ik als zijn heiligdom, doch er zijn anderen die dit anders bekijken; misschien is dat logisch. De laatste tijd zijn er veel klachten van verschillende mensen over het optreden van de Heilige Hermandad in St.Nicolaas. Ik beweer niet dat al deze klachten gegrond zijn, maar sommigen wel.

Het gaat in hoofdzaak over de huiszoekingen. Sommige mensen nemen dit licht op, anderen kunnen er niet bovenuit komen. Dat er huiszoekingen verricht worden, daarmede ben ik het volkomen eens, maar dat bepaalde mensen het te bont maken, is zeker afkeurenswaardig.

Laatst heeft een van deze huiszoekingen weer plaats gevonden, waarbij een agent boven op het bed van een echtpaar ging staan. Op een aanmerking van een huisbewoonster, dat zoiets niet paste, antwoordde hij: "Ik ben de wet". De man ging toen naar Mr. Kwartsz om hierover te spreken, tegen wie hij opmerkte: "Als U hem tot wet gemaakt heeft, dat hij op mijn bed kan staan, maak mij dan tot wet, zodat ik hem kan doden." Volgens mij, Mijnheer de Voorzitter, zijn dit ernstige overtredingen, waaraan een einde gemaakt moet worden. Immers, voorkomen is beter dan genezen en ik geloof, dat vroeg of laat narigheden hierover zullen ontstaan.

Bij een andere huiszoeking, Mijnheer de Voorzitter, werden al deze dingen gebroken (spreker toont enkele scherven van borden). Wie zal dit nu betalen, dat vraag ik mij af, Mijnheer de Voorzitter. Bovendien werden de deuren geforceerd. Ik weet niet of dit mag, doch uit een en ander blijkt, dat er velen zijn die zich ongerust maken over deze dingen.

Mijnheer de Voorzitter, het is gebleken, dat het Bestuurscollege begrip toont voor de suggesties door de Raadsleden gedaan en daarom ga ik thans over tot het doen van enkele suggesties. Hier volgt mijn verlanglijst, Mijnheer de Voorzitter.

1. Ik zou het Bestuurscollege willen voorstellen een prijscontrole in het leven te roepen, daar de prijzen met de dag stijgen. Elke winkel heeft een andere prijs voor dezelfde waren en zo wordt de bevolking geexploiteerd.
2. Ik wil het Bestuurscollege verzoeken alle werknemers in overheidsdienst een salarisverhoging toe te kennen.
3. Een telefoon en brievenbus aan de Weg naar Fontein ter hoogte van La Esperanza te doen plaatsen.
4. Om de telefoontarieven te verlagen, zodat het aantrekkelijk zal worden voor mensen, die zich willen laten aansluiten. Ik geloof niet, Mijnheer de Voorzitter, dat wij hierdoor verlies zullen lijden.
5. Om de volgende straten een flinke beurt te geven: Louise de Colignystraat, Adolf van Nassaustraat en Willem de Zwijgerstraat.

Ik dank U zeer, Mijnheer de Voorzitter.

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik mag mij ontslagen achten van de plicht om vanavond op deze begroting nog dieper in te gaan en wel om twee redenen, Mijnheer de Voorzitter.

De eerste is, dat deze begroting niet beter kon worden opgesteld dan zij nu is.

Ten tweede om het feit, dat de geachte leden, die vóór mij gesproken hebben reeds hun verlangens naar voren gebracht hebben en hun zienswijze over deze begroting kenbaar hebben gemaakt. Mijnheer de Voorzitter, toch wil ik even mijn stem laten horen, doch zal ik heel kort zijn.

Ik wil beginnen, Mijnheer de Voorzitter, te spreken over een zaak die misschien op het eerste gezicht het eilandgebied niet raakt maar toch wel de bewoners van het gehele gebiedsdeel. Daarom wil ik dit punt even aanroeren, echter heel kort.

Mijnheer de Voorzitter, op de eerste plaats een woord van waardering aan het adres van het Bestuurscollege voor de wijze waarop het een alleszins redelijke financiele stabiliteit tot stand heeft weten te brengen in de huishouding van dit eilandgebied. Ik spreek dan ook de hoop uit, dat het Bestuurscollege op de ingeslagen weg moge voortgaan en de weg zal openen voor zodanige financiele mogelijkheden, dat de realisering van verdere plannen, in het bijzonder op sociaal en economisch gebied, bereikt zal worden.

Mijnheer de Voorzitter, in het achter ons liggend jaar hebben wij op de Antillen, niet in het minst op Aruba, mogen ontwaren dat de toepassing van het Statuut in de praktijk nog steeds niet is, zoals wij die verwacht hadden.

Het is daarom niet van belang ontbloot, Mijnheer de Voorzitter, dat de Regering van de Nederlandse Antillen door intensieve samenspraak op hoog niveau met Koninkrijks- en Nederlandse instanties een duidelijker inzicht zal worden verkregen in de interpretatie van enige belangrijke sectoren van dit Statuut, waardoor hopelijk bereikt zal worden, dat de inhoud der zelfstandigheid van de Antillen en de plaats van ons land in het Koninkrijk bevredigender afbakering zullen vinden.

Ik spreek dan ook, afgezien van het voorgaande, de hoop uit, dat de eventuele modificatie van de Staatsregeling binnen niet al te lange tijd haar beslag zal krijgen en dat die bepalingen in het Statuut, die wijziging behoeven, spoedig gewijzigd zullen worden.

De totstandkoming van het Statuut luidde voor de Nederlandse Antillen een nieuwe periode in. In de harten van de meerderheid van de Antilliaanse bevolking bracht deze nieuwe rechtsorde vreugde. Laten wij dus hopen, dat deze vreugde blijve bestaan en dat er krachtig ingegrepen worde, waar verzet gericht wordt tegen deze autonomie.

Mijnheer de Voorzitter, dan ben ik praktisch uitgepraat, maar ik wil nog even enkele punten naar voren brengen.

Ons is bekend, dat de Regering er dit jaar toe zal overgaan een centraal-landskantoor op Aruba te bouwen. Ik wil niet blijven stilstaan bij dit punt, Mijnheer de Voorzitter, maar alleen namens deze Raad, althans deze fractie, hopen dat dit spoedig zal gebeuren en het Bestuurscollege verzoeken alle medewerking te verlenen die nodig is om met de bouw van dit kantoor spoedig een aanvang te maken.

Mijnheer de Voorzitter, verder zou ik op het programma van deze Regering willen zien: het verlenen van ontslag wegens het bereiken van een bepaalde leeftijd, het toekennen van een uitkering bij wijze van pensioen aan de landsdienaren van de Nederlandse Antillen en van de eilandgebieden. Als deze verordening eenmaal door de Staten goedgekeurd is, Mijnheer de Voorzitter, zullen vele jonge ambtenaren betere promotie-mogelijkheden hebben.

Mijnheer de Voorzitter, één punt dat niet voorbij mag worden gegaan in deze vergadering is het feit, dat de Regering van de Nederlandse Antillen met onze kundige Gedeputeerde van Financien naar Nederland geweest is en het heeft weten klaar te spelen, dat, met garantiestelling van Nederland, Aruba een lening kon krijgen van U.S. $ 6.000.000.--, waardoor de bouw van de economische projecten een aanvang kon nemen; d.w.z. dat deze projecten uitgevoerd kunnen worden en naar wij hopen dit jaar tot een einde gebracht zullen worden.

Mijnheer de Voorzitter, niet van belang ontbloot voor de arbeiders op Aruba is het feit, dat de vorige week door de Regering, met name de Minister van Sociale en Economische Zaken, toegezegd werd, dat 1 mei de dag van de arbeid zal worden. Op dit punt wil ik liever niet ingaan, Mijnheer de Voorzitter, anders zou ik te lang gaan spreken, maar ik geloof wel, dat het voor de arbeiders op Aruba - die op vele plaatsen wel niet onderdrukt worden maar zeker niet die behandeling krijgen die zij moeten krijgen - een geruststelling zal zijn te weten, dat de Regering, die nu aan het bewind is in de Nederlandse Antillen ook een open oor heeft voor de arbeiders.

In aansluiting op hetgeen de heer Laclé gezegd heeft over de Lago, Mijnheer de Voorzitter, ligt het geenszins in mijn bedoeling

de Lago hier te verdedigen, maar ik wil alleen naar voren brengen, dat dit een consequentie is van het contract dat indertijd werd gesloten tussen de Lago en het vertegenwoordigend lichaam van de arbeiders op de Lago, nl. de L.E.C. In dit contract, Mijnheer de Voorzitter, is een artikel opgenomen hetwelk zegt, dat zij die het laatst in dienst kwamen, het eerst worden ontslagen en wij weten, dat het grootste gedeelte van de niet-Nederlanders reeds jaren bij de Lago is. 20 tot 25 en 30 jaren zelfs. Het zijn deze mensen die ontslagen worden als er geen enkele Arubaan meer is, afgezien van de enkele Arubanen, die daar ook 25 of 30 jaren zitten. Ik geloof, dat het zaak is deze kwestie bij de wortel aan te pakken en dat het L.E.C.-contract dient te worden gewijzigd. Nu geloof ik niet, dat het Bestuurscollege daartoe in staat zal zijn, tenminste die bevoegdheid heeft het Bestuurscollege niet. Maar ik kan de Raad wel geruststellen, althans het geachte lid Laclé, aangezien de vorige week dit punt in de Staten naar voren werd gebracht. Als ik mij niet vergis, zijn de Ministers daags daarna reeds op Aruba gekomen en hebben zij een onderhoud gehad met de Lago. Ik vind het niet billijk, Mijnheer de Voorzitter, dat alleen omdat iemand langer in dienst is, hij niet ontslagen mag worden. Als er twee metselaars zijn, waarvan de ene van Aruba is en de andere van Grenada of B.G., dan moet de Arubaan naar huis gaan, of de Curacaoenaar, of de Antilliaan of de Surinamer, omdat de andere langer in dienst is. Tegen het landskind wordt gezegd: "Ga jij nou maar naar huis, zorg thuis maar voor je kinderen" terwijl de Engelsman blijft werken.

Mocht eventueel aan het Bestuurscollege haar oordeel gevraagd worden over deze zaak, Mijnheer de Voorzitter, dan wil ik het Bestuurscollege verzoeken om alle medewerking te verlenen, opdat aan deze ongezonde toestand een einde komt.

Mijnheer de Voorzitter, een punt van groot belang voor Aruba is ook het feit, dat wij hier nu Curacaose politie-agenten hebben. Een punt van belang zeg ik, Mijnheer de Voorzitter, omdat er in het verleden wel eens moties ingediend werden in het Statencollege, waarin door een zekere groep gevraagd werd om nooit de politie-agenten van Curacao naar Aruba te sturen, omdat deze mensen niet zouden willen samenwerken met de Arubaanse bevolking. Afgezien van de een of andere moeilijkheid die altijd wel kan ontstaan, geloof ik dat de komst van de Curacaose agenten een aanwinst is voor het eiland Aruba. Als ik goed ben ingelicht, is de samenwerking tussen de verschillende politie-agenten goed. De verhouding tussen de Arubaanse bevolking en deze politie-agenten is eveneens goed. Ik wil dit even naar voren brengen, Mijnheer de Voorzitter, omdat vroeger stemmen zijn opgegaan, zelfs heel sterke zoals ik reeds zei, met moties om in Godsnaam hier nooit meer Curacaose politie-agenten te hebben. Persoonlijk mag ik U zeggen, dat ik dus gehoord heb, dat de verhouding met deze agenten heel goed is.

Mijnheer de Voorzitter, de inauguratie van het Sportcentrum te Noord is een mijlpaal in de geschiedenis van de sportwereld van Aruba. Mijn dank voor de door het Bestuurscollege verleende medewerking aan de Aruba Sport Unie en niet op de tweede maar eveneens op de eerste plaats, voor het Bestuur van de Aruba Sport Unie zelf. Ik hoop, dat na de opening van dit sportcentrum er meerdere sportcentra zullen verrijzen in de verschillende districten van het eiland. Zoals de heer Mathew reeds gezegd heeft: "Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst". Maar dan ook een goede toekomst.

Mijnheer de Voorzitter, mij is een half uur vóór de vergadering ter ore gekomen, dat Basiruti er toe is overgegaan om een stuk van het strand af te rasteren. Ik kon niet direct het contract of de

overeenkomst tussen het Bestuurscollege en Basiruti bemachtigen omdat, zoals ik reeds zei, ik pas kort voor de vergadering hierover heb gehoord. Ik zou gaarne van U vernemen of het strand mag worden afgerasterd of niet.

Mijnheer de Voorzitter, ik heb in de loop van de laatste maanden een lijstje gemaakt dat enkele voorstellen bevatte, die ik zou willen doen naar aanleiding van het verkeer op Aruba. Jammer genoeg ben ik het lijstje kwijt geraakt. Ik zou op sommige plaatsen meer verkeersborden willen zien. Ik herinner me echter op het ogenblik maar twee gevallen, het ene is een bord en het andere een veiligheidsmaatregel. Als het kalf verdronken is, dempt men de put, zegt men en laten wij voorkomen dat dit gebeurt. Er is bij de verbinding tussen de Fergusonstraat te Dakota en de Wilhelminastraat een heel klein bruggetje, waarop nauwelijks plaats is voor twee auto's. Dakota was een klein centrum maar nu zijn daar zeker enkele honderden, misschien wel duizenden schoolkinderen. De meeste van deze kinderen gaan te voet naar school en de scholen en de kantoren beginnen tegen acht uur, dus het verkeer is daar op die tijd erg druk. Ik heb dikwijls gezien dat de chauffeurs hier meestal wel voorzichtig zijn, zodat ongelukken worden voorkomen, maar de mogelijkheid is niet uitgesloten, dat vandaag of morgen een kind wordt overreden en wij weten, Mijnheer de Voorzitter, het leven van een mens kan men niet terugbetalen. Ik zou daarom willen voorstellen, om aan weerzijden de brug te verbreden, òf aan weerzijden van de brug voetpaden te maken. Ik geloof wel, Mijnheer de Voorzitter, dat de gehele Arubaanse bevolking dit zal toejuichen. Ik hoop op Uw medewerking, Mijnheer de Voorzitter, dat de situatie aldaar zó wordt verbeterd als door de politie nodig wordt geoordeeld.

Over de verkeersborden nog het volgende. Ik heb de vorige maand een woordenwisseling gehad met een chauffeur over de voorrang bij de rotonde van Dakota en ik zou gaarne hierover worden ingelicht. Ik was bij de rotonde van Dakota en de andere chauffeur kwam van Sint Nicolaas. Bij de rotonde reden wij allebei door; ik moest naar Dakota en hij naar de stad, dus we waren gelijktijdig bij de rotonde. Ik zei: "Ik heb voorrang" en hij antwoordde: "Neen, ik heb voorrang", waarop ik zei: "Ja, maar luister nou eens, mijn weg loopt door en jouw weg is het einde van de boulevard". Hij beweerde, dat zijn weg ook doorloopt. Toen heb ik gezegd: "Neen, ik geloof dat ik voorrang heb" en ik zou het dispuut van hem gewonnen hebben ware het niet dat hij zei: "Ja, maar die weg op Dakota heeft wel een stopbord maar deze weg niet, dus ik heb gelijk". Toen ben ik maar weggegaan. Er komen drie wegen uit op de rotonde, maar slechts één weg is voorzien van een driehoeksbord, de andere twee wegen niet. Ik zou daarom gaarne willen vernemen hoe het nu in elkaar zit, want ik ben niet de enige die twijfelt, er zijn meer mensen die bij de rotonde twijfelen over de vraag wie voorrang heeft.

Mijnheer de Voorzitter, verder een woord van dank voor het feit dat het Bestuurscollege er toe is overgegaan om op de begroting een crediet aan te vragen voor het bouwen van een filiaal-Bestuurskantoor te Sint Nicolaas. De klachten zijn legio, dat de mensen voor verschillende kleine zaken naar de stad moeten komen, dus het zal wel een grote opluchting zijn als het filiaal te St. Nicolaas zal worden gebouwd.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, wilde ik het Bestuurscollege vragen wat voor voordelen de scholen hebben sinds de Regering overgegaan is tot aanstelling van drie adjunct-inspecteurs van het Onderwijs. Ik vraag dit speciaal omdat ik bij de benoeming van deze drie heren van de Regering heb geëist om een adjunct-inspecteur van het

Onderwijs permanent op Aruba te hebben, aangezien ik van mening ben dat dit voor Aruba zeker geen overbodige luxe is. Op Curacao zijn drie adjunct-inspecteurs en bovendien een inspecteur. Ik heb toen voorgesteld, dat de adjunct-inspecteur van Aruba eventueel, als het nodig is, ook naar de Bovenwinden en Bonaire zou kunnen gaan. Mij werd een toezegging gedaan, maar tot dusver heb ik daarvan niets gezien. Ik ben van plan bij de behandeling van de begroting van de Nederlandse Antillen voor 1958 te vragen één van deze adjunct-inspecteurs minstens één week per maand naar Aruba te zenden. Het zou voor mij prettig zijn als ik van U kan horen of het nodig is om een adjunct-inspecteur op Aruba te plaatsen, dan weet ik of mijn verzoek straks aan de Regering redelijk is.

Dan, Mijnheer de Voorzitter, wij steken gunstig af tegenover Curacao wat betreft het B.L.O.-onderwijs want, zoals U weet, is de wetgeving van dit onderwijs in handen van de Centrale Regering, terwijl de uitvoering in handen is van de Bestuurscolleges. Op Curacao wordt er veel geklaagd, dat men nog steeds niet er toe overgegaan is om te komen tot de oprichting van een B.L.O.-school, terwijl Aruba, als ik het wel heb, reeds minstens een jaar een B.L.O.-school heeft. Ik heb gehoord, dat er maar één onderwijzer is op die school, nl. de heer de Hoop. Nu wilde ik vragen of meerdere krachten te vinden zijn voor die school met speciaal B.L.O.-bevoegdheden. Ik heb vernomen, dat er vele kinderen zijn die feitelijk naar een B.L.O.-school moeten gaan, maar nog op andere scholen zitten en deze kinderen vormen een bezwaar voor de goede voortgang van het onderwijs. In sommige klassen en vooral de lagere, dus de tweede en derde klas, moet alle aandacht worden besteed aan de leerlingen, hetgeen moeilijk is omdat in deze klassen enkele B.L.O.-kinderen zitten. Daarom wil ik vragen, Mijnheer de Voorzitter, hoe is de situatie nu? Zijn er geen onderwijzers te vinden voor de B.L.O.-school of zijn er leerlingen aan het studeren in Nederland om straks deze plaatsen te vervullen? Gaarne zou ik hierover ingelicht worden.

Mijnheer de Voorzitter, ik wil een vraag stellen zonder namen te noemen, nl.: "Mag een arts weigeren zijn diensten te verlenen bij een ongeval?", d.w.z. eerste hulp bij een ongeval. Zo niet, welke maatregelen kunnen dan tegen deze arts genomen worden. Deze vraag stel ik dus in het algemeen.

Mijnheer de Voorzitter, verder moet ik mijn erkentelijkheid uitspreken voor het feit, dat het Bestuurscollege er toe is overgegaan op de begroting de credieten te verhogen voor steun aan on- en minvermogenden. Wij hebben hier nog geen wetten, geen verordeningen voor hulpverlening aan arme mensen. We hebben een noodouderdomspensioen, maar alleen voor mensen boven de 60 jaar. Ik ken een geval waar de man 59 jaar is en de vrouw 64; deze mensen komen niet in aanmerking voor steun omdat de verordening nu eenmaal zegt, dat het hoofd van het gezin de leeftijd van 60 jaar vervuld moet hebben. Er zijn ook andere gevallen van wezen en weduwen die zonder een cent zijn achtergelaten. Deze mensen zijn vroeger geholpen, maar de grens was erg nauw genomen. Ik ben daarom blij, dat het Bestuurscollege er toe is overgegaan deze grens een beetje te verschuiven waardoor meerdere mensen in deze categorie vallen.

Mijnheer de Voorzitter, dan ben ik uitgesproken, maar wil nog dit zeggen wat de begroting zelf betreft. Deze begroting is een weerspiegeling van het financieel-economisch beleid van het Bestuurscollege. Ik had aan het begin eerst niets anders willen zeggen dan om deze begroting "à bout portant" aan te nemen, want deze begroting had, zoals ik reeds zei, niet beter opgesteld kunnen worden dan het nu is. Een woord van lof aan het Bestuurscollege, Mijnheer de Voorzitter, en niet op zijn minst aan het geacht lid van het Bestuurscollege, de Gedeputeerde van Financien, die hierbij weer getoond heeft be-

kwaam te zijn. Ik dank U wel, Mijnheer de Voorzitter.

De heer J.R.L.BEAUJON: Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats een woord van lof aan het Bestuurscollege, dat ons alweer een sluitende begroting heeft aangeboden niettegenstaande enige mensen beweren, dat de economie van Aruba naar de haaien zou zijn gegooid.

Mijnheer de Voorzitter, het Bestuurscollege is bezig een nieuwe welvaartsbron voor het eilandgebied Aruba aan te boren, met name de toeristen-industrie, terwijl de hotelbouw reeds aan de gang is. Het Bestuurscollege is erg optimistisch in dit opzicht en wij kunnen dit optimisme delen.

In de begroting heb ik opgemerkt, dat gelden worden uitgetrokken voor de aanschaffing van een sleepboot die gebruikt zal worden voor de haven van Oranjestad om eventuele grote toeristen-schepen veilig te kunnen meren. Dit is weer een bewijs, dat het Bestuurscollege er van overtuigd is, dat - indien hard gewerkt wordt voor de bevordering van het toerisme - dit ook resultaten zal opleveren.

Mijnheer de Voorzitter, een andere factor waarmee het Bestuurscollege misschien reeds rekening heeft gehouden, maar welke ik toch in de aandacht wil aanbevelen, is de toestand van de wegen op Aruba. Het is een welbekend feit, dat de toeristen, in welk land zij ook terecht komen, als eerste vereiste stellen: goede wegen waarlangs zij op hun gemak kunnen rijden om op een zeer goede manier de bezienswaardigheden te kunnen zien. Onze wegen op Aruba komen volgens mij niet aan deze eisen tegemoet en daarom zou ik het Bestuurscollege ten zeerste willen aanbevelen, om, al kunnen het geen verharde wegen worden, om toch maar oliewegen aan te leggen naar die plekken van Aruba, die bezienswaardigheden voor de toeristen kunnen bieden.

Mijnheer de Voorzitter, dan hebben wij nog in de begroting kunnen constateren, dat de volksontwikkeling, zoals reeds door andere sprekers aangehaald, de volle aandacht van het Bestuurscollege heeft. Als men de begroting nagaat dan kunnen wij daarin zien, dat het grootste bedrag op één hoofdstuk uitgetrokken, wel dat voor volksontwikkeling is. Dit bewijst, dat het Bestuurscollege veel aandacht besteedt aan het onderwijs, hetwelk, zoals door een van de sprekers opgemerkt, de basis vormt voor de ontwikkeling van de jeugd, onze toekomstige "citizens".

Mijnheer de Voorzitter, het is mij een groot genoegen te mogen constateren, dat op Santa Cruz de school verheven zal worden tot een Mulo-school, want vele kinderen van Santa Cruz moeten nu naar de stad komen om het meeruitgebreid onderwijs te kunnen volgen. Dit zal een besparing betekenen voor de ouders, speciaal aan transportkosten voor de kinderen.

Tevens heb ik opgemerkt, dat ook Sint Nicolaas een Mulo-school rijker zal worden. Dat strekt ook tot voldoening.

Mijnheer de Voorzitter, dan heb ik gezien - ik heb reeds verleden jaar hierover gesproken - dat er dit jaar definitief een mobile-bibliotheek zal komen. Verleden jaar werd deze post P.M. geraamd omdat de kosten daarvan moesten worden berekend en volgens de Memorie van Toelichting was dat een van de moeilijkheden waarom de mobile-bibliotheek verleden jaar niet kon worden gekocht. Maar nu is een bedrag daarvoor uitgetrokken en ik ben er van overtuigd, dat als de mobile-bibliotheek of biblio-bus, zoals het in de Memorie van Toelichting genoemd wordt, hier komt, dan zal bijdragen tot de volksontwikkeling. Dan kunnen de mensen in de districten ook boeken te leen krijgen, waardoor zij zich beter kunnen ontwikkelen.

Mijnheer de Voorzitter, dan heb ik gehoord, dat het Bestuurscollege van plan is over te gaan of tenminste de plannen bestudeert in-

zake de mogelijkheden om vrije geneeskundige behandeling toe te kennen aan gezinsleden van buiten het eiland werkzame arbeiders. Gaarne zou ik van het Bestuurscollege willen vernemen hoever de plannen gevorderd zijn en wanneer de Raad benaderd zal worden met definitieve voorstellen daaromtrent.

Mijnheer de Voorzitter, de vorige sprekers hebben gesproken over het Sportstadion, dat gisteren te Noord in gebruik werd genomen. Ik juich ook dat ten zeerste toe, maar ik wil de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor jeugdcentra. Als ik mij niet vergis, bestaat er een stichting op Aruba die werd opgericht tijdens het bezoek van H.M. Koningin Juliana, met de bedoeling overal op Aruba jeugdcentra te plaatsen, zodat de jeugd zich daarin kan vermaken, opgeleid kan worden en tevens van de straat afgehouden. Dat is preventief werk en ik juich het ten zeerste toe. Daarom wil ik het Bestuurscollege verzoeken om een eventuele subsidie-aanvrage van deze stichting in welwillende overweging te willen nemen.

Mijnheer de Voorzitter, dan wil ik nog enkele andere punten betreffende de wegen in de buurt Socotoro en Companashi naar voren brengen.

Er zijn daar moeilijkheden, dezelfde moeilijkheden die er vroeger geweest zijn in de z.g. Village, want deze terreinen zijn particuliere terreinen. Maar dat doet er niets aan af, dat deze wegen in zeer ernstige toestand verkeren, in de regentijd zijn het ware modderpoelen. Ik geloof, dat met hetzelfde systeem waarop de wegen in de Village gesaneerd werden, hier ook iets gedaan kan worden, opdat de bevolking in die wijken ook over betere wegen zal kunnen beschikken.

Voor wat betreft de straatverlichting, Mijnheer de Voorzitter, wil ik de speciale aandacht van het Bestuurscollege vragen voor de Adriaan Laclé Boulevard. Dat is een boulevard in het hart van de stad waar geen verlichting is. Als men daar 's avonds langs loopt, dan is het pikdonker en ik geloof, dat het soms zelfs voor het verkeer gevaar kan opleveren.

Dan wil ik het Bestuurscollege ook vragen om bij de Watertoren te St. Nicolaas, waar geregeld een grote toeloop van mensen bestaat die waterrekeningen, telefoonrekeningen e.d. komen betalen, een paar banken te plaatsen, zodat de mensen op de banken plaats kunnen nemen en niet op straat moeten blijven staan waar ze gevaar lopen op een goede dag door de een of ander omver gereden te worden.

Verder wil ik het Bestuurscollege ook verzoeken of het de mogelijkheid kan bestuderen om in het plantsoentje ten Westen van het Postkantoor te St. Nicolaas een paar banken te plaatsen. Het kunnen dezelfde banken zijn als hier in het park te Oranjestad, zodat de mensen, die 's avonds in de straten van St. Nicolaas wandelen daar even kunnen uitrusten, speciaal voordat zij naar de bioscoop toe gaan of er vandaan komen.

Voorts zou ik, zoals ik ook verleden jaar reeds naar voren heb gebracht, de aandacht van het Bestuurscollege willen vragen om de mogelijkheid te bestuderen een publieke telefoon op Alto Vista te plaatsen. Deze mensen moeten als er 's avonds of overdag iets gebeurt waarvoor zij de dokter, de politie of wat dan ook nodig hebben, helemaal te voet naar de politiewacht te Noord lopen alvorens zij een telefoon kunnen bereiken. Het is een hele afstand en ik geloof, dat de bevolking van Alto Vista het ten zeerste op prijs zal stellen als zij de beschikking zal krijgen over een publieke telefoon.

Tenslotte wil ik het Bestuurscollege nog verzoeken om bij de Elmar te bemiddelen, teneinde gedaan te krijgen dat ook stroom geleverd kan worden in de districten waar zulks mogelijk is. Ik denk

speciaal aan buurten zoals Ayo, Tamarijn, Seroe Pita te Noord, Tanki Leendert, Alto Vista e.d. Indien nodig zal ik gaarne een lijst voor het Bestuurscollege opmaken, zodat het de Elmar daarover zal kunnen benaderen.

Mijnheer de Voorzitter, hiermede zal ik volstaan; misschien dat ik bij de behandeling van de artikelen nog op een of ander zal terugkomen.

De heer A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, een kort woord bij de algemene beschouwingen van de begroting 1958, aangezien verschillende leden van onze fractie reeds met hun bezwaren en opmerkingen naar voren zijn gekomen en waarmede ik ten volle instem. Ik wil hierbij het Bestuurscollege bedanken voor zijn voortvarendheid ondanks alle pessimistische kritiek die wordt uitgeoefend. Ik hoop, dat het een stimulans zal zijn voor het Bestuurscollege om op de ingeslagen / voort te gaan, zulks tot tevredenheid, zo niet van een ieder, dan toch van het grootste gedeelte van de bevolking.

/weg

Een kleine opmerking heb ik op mijn verlanglijstje. Er is door andere leden gesproken over verschillende wegen in de buitendistricten. De namen van de districten, het spijt me wel, ken ik niet zo goed, maar ik geloof wel dat er namen zijn genoemd van plaatsen waarvoor ik ook enigszins mijn stem zal laten horen en de aandacht van het Bestuurscollege wil vragen. Ik wil hier de opmerking maken en het Bestuurscollege in overweging geven om, wanneer de zandwegen in de districten worden hersteld, tegelijkertijd die wegen te asfalteren of van olie te voorzien. Het is onbegonnen werk zo'n kunukuweg op te vullen met wat zand, want als het een dag of twee regent of het waait drie dagen, dan ontstaat weer de oude toestand. Ik weet niet of mijn voorstel veel kosten met zich zal meebrengen, ik denk dat het eerder een besparing zal betekenen en bovendien zullen de wegen dan op zijn minst voor twee à drie jaren tenminste begaanbaar en bereikbaar zijn.

Ook ik spreek met alle lof en goedkeuring over de suggestie, of eigenlijk gezegd het doel van het Bestuurscollege om voor het havenverkeer een sleepboot te bestellen, die eventueel alle moeilijkheden die zich kunnen voordoen in de haven kan overwinnen. Onlangs hebben we hier een schip gehad, dat plotseling is blijven steken en gelukkig is het de kapitein na drie dagen gelukt om het schip weer vlot te krijgen. Wij beschikten niet over een sleepboot om te hulp te schieten.

Dan wil ik ook de aandacht van het Bestuurscollege vragen voor de weg naar het Havenkantoor, welk kantoor een van de belangrijkste is van de overheid op Aruba. Deze weg moet behoorlijk worden aangelegd zodat bij eventuele bezoeken van hoge autoriteiten of leden van het Koninklijk Huis aan het Havenkantoor, men werkelijk niet voor zo'n deplorabele weg komt te staan. Het is werkelijk geen gezicht en het is dringend nodig dat deze weg wordt aangelegd.

Verder wil ik het Bestuurscollege in overweging geven, om een einde te maken aan de wantoestand bij het grootste autobedrijf op Aruba, de Aruba Trading. Voortdurend wordt daar de weg versperd door de verschillende auto's, die ter reparatie worden gebracht. Aan de overkant van de Aruba Trading is een stukje terrein - ik weet niet aan wie het toebehoort - dat misschien gebruikt kan worden om een verbetering voor het verkeer aan te brengen.

Voor overige opmerkingen zal ik mij beperken tot de artikelsgewijze behandeling van deze begroting. Ik dank U.

De VOORZITTER: Mijne heren, dan zou ik gaarne hiermee de algemene beschouwingen over de begroting 1958 willen besluiten en U voorstellen om de vergadering een half uur te schorsen teneinde het Be-

stuurscollege in de gelegenheid te stellen de antwoorden voor te bereiden op de vragen, die door de verschillende sprekers zijn gesteld.

De vergadering wordt door de Voorzitter voor een half uur geschorst.

De Voorzitter heropent de geschorste vergadering.

De VOORZITTER: Ik wil aanvangen met enkele van de sprekers, die punten naar voren hebben gebracht o.m. de politie betreffende en het algemeen beleid, in de eerste plaats zelf te beantwoorden. Ik zal beginnen met de vragen en opmerkingen, gesteld door de heer Kelly.

Wanneer ik de heer Kelly goed heb begrepen, heeft hij meer toezicht gevraagd in bepaalde gedeelten van St.Nicolaas. Ik kan hierop antwoorden, dat de straatdienst van de politie in St.Nicolaas uiteraard patrouilles heeft over het gehele gebied van de stad plus de buitenwijken en dus heel bezwaarlijk over het algemeen overal tegelijk kan zijn. Bovendien worden door het verlenen van allerlei assistenties die gevraagd worden aan politie-patrouilles, deze patrouilles soms langere tijd opgehouden, waardoor dus soms gedurende enige tijd op bepaalde plekken geen surveillance aanwezig is. Ik wil evenwel gaarne toezeggen, dat getracht zal worden zoveel mogelijk in de toekomst tegemoet te komen aan de door de heer Kelly naar vorengebrachte bezwaren, m.a.w. om te trachten ook op de plekken, door hem bedoeld, en verder ook in het algemeen, voortdurend en regelmatig voldoende en tevens afdoende te patrouilleren.

Dan heeft de heer Kelly gevraagd naar maximum-snelheden van voertuigen. Wanneer ik goed ben geinformeerd, is voor voertuigen een maximum-snelheid vastgesteld bij de Wegenverkeersverordening Aruba. Op de buitenwegen mag volgens deze verordening niet harder worden gereden dan 60 km en 40 km in de bebouwde kommen. Nu zult U misschien zeggen, mijnheer Kelly, dat is een prachtige regeling maar wat hebben wij er aan als die niet wordt nageleefd. De moeilijkheid van de controle op maximum-snelheden is buitengewoon groot. Het is b.v. een feit, dat men in Nederland, als ik het mij goed herinner enige jaren heeft gedokterd - als ik het zo mag uitdrukken - over de vraag: "Zullen wij een maximumsnelheid invoeren, ja of neen?" Er zitten allerlei technische moeilijkheden aan vast en een van de punten van belang is natuurlijk, zoals U wel zult begrijpen, dat wanneer men met politie-patrouilles tracht overtreding van deze voorschriften op te sporen, dit heel moeilijk gaat. Een politie-patrouille, d.w.z. een politie-auto, wordt onmiddellijk opgemerkt en de chauffeur in kwestie zal wel wijzer zijn om dan te hard voorbij te rijden. Daarbij komt nog, dat de verkeersafdeling van de politie door een groot aantal ongelukken - wat helaas nog maar al te veel voorkomt - dikwijls van andere taken, ook van deze taak dus, wordt afgehouden. Niettemin heeft het Bestuurscollege en ik in het bijzonder deze opmerking natuurlijk zeker ter harte genomen en zal gaarne mijn best doen, om te bevorderen, dat inderdaad de snelheden tot de voorgeschrevenen worden beperkt.

Om nog even over de politie door te gaan; het heeft mij bijzonder veel genoegen gedaan van de heer Finck te mogen vernemen, dat hij heeft mogen constateren dat de Curacaose politieagenten, hier te werk gesteld, personen zijn, die een goede omvang hebben met de Arubaanse en Europese politieagenten, d.w.z. in Nederland geboren Ne-

derlanders dus, en ook tevens met de bevolking.

Verder heeft de heer Finck nog een vraag gesteld i.v.m. een klein dispuut, dat hij heeft gehad met een chauffeur over de kwestie van het verlenen van voorrang, als ik het goed heb begrepen, bij de rotonde. Ik moet eerlijk zeggen, mijnheer Finck, dat ik in deze korte tijd niet in de gelegenheid ben geweest helemaal precies in mij op te nemen hoe dit in elkaar zit, maar als U er geen bezwaar tegen heeft zou ik gaarne een ogenblik het woord willen geven aan de waarnemend Commissaris van Politie, de heer de Jager, hier in de zaal aanwezig, die U ongetwijfeld op dit punt een duidelijke uiteenzetting kan geven hoe de vork in c.q. aan de steel zit.

De heer C.A. DE JAGER, wnd. Commissaris van Politie: Mijnheer de Voorzitter, dat wil ik gaarne doen. Deze steel en die vork zijn van kleine aard, want de vragensteller bedoelt blijkbaar het punt, als ik het wel heb, waar de Stadionweg uitmondt op de weg die naar St. Nicolaas loopt.

Als wij even in de geschiedenis teruggaan, dan was dat een zuivere T-kruising en moest het verkeer, komende van de Stadionweg, voorrang geven aan al het verkeer, dat over de weg Oranjestad - St. Nicolaas reed. De rotonde heeft daarin geen wijziging gebracht. Ogenschijnlijk wel, maar in feite niet, het is dus een T-kruising gebleven. Ter verduidelijking is nog aan het eind van de Stadionweg een z.g. driehoeksbord geplaatst, dat is de driehoek met de punt naar beneden met rode rand en een wit vlak. Dit bord geeft aan, dat het verkeer, komende van de Stadionweg in de richting van de rotonde, voorrang moet geven aan het verkeer, dat over de weg Oranjestad - St. Nicolaas rijdt. Het is dus in feite geen puzzle en ik geloof dat dit de enige oplossing is. Ik dank U.

De VOORZITTER: Ik hoop, dat het de heer Finck duidelijk is geworden.

De heer Mathew heeft naar voren gebracht, dat bij huiszoekingen wel eens minder tactvol, soms bepaald niet juist wordt opgetreden. In dergelijke gevallen geloof ik dat een betrekkelijk gemakkelijke weg is te vinden voor de betrokkene om zijn klacht te doen. Wanneer de politie bij een huiszoeking zich niet juist gedraagt - althans naar het inzicht van de betrokkene - dan heeft hij natuurlijk altijd gelegenheid om een klacht in te dienen bij de hogere instantie, in casu bij de Officier van Justitie. Die klacht zal zeker worden onderzocht en wanneer de betrokken politieman of politiemannen fout zijn geweest, dan zal daarop ongetwijfeld correctie volgen.

De heren Finck en Laclé hebben gesproken over de Lago-politiek ten opzichte van het ontslag van werknemers bij de Lago. Deze aangelegenheid, Mijne Heren, is voorzover ik het kan overzien en beoordelen in eerste instantie een landsaangelegenheid, maar het spreekt natuurlijk vanzelf dat, wanneer de regering van de Nederlandse Antillen een beroep doet op het Bestuurscollege om in deze samen te werken, mede te werken, hulp te verlenen of hoe men het ook wil uitdrukken, het Bestuurscollege ongetwijfeld terzake diligent zal zijn en de meest mogelijke medewerking zal verlenen. Hiermede, geloof ik, zijn de verschillende opmerkingen, door de geachte afgevaardigden naar voren gebracht, voorzover mij betreft beantwoord. Ik wil thans het woord geven aan de gedeputeerde, de heer Henriquez.

De heer O.S.HENRIQUEZ, gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, dan heb ik hier de eerste vraag, gesteld door het lid Kelly, nl. de vraag of het Welvaartsbureau aan de gestelde verwachtingen heeft voldaan en wat de ervaringen zijn geweest op dit gebied. Ik kan hierop antwoorden, Mijnheer de Voorzitter, dat dit bureau inderdaad aan alle

verwachtingen heeft voldaan. Ik zou zelfs verder willen gaan en constateren, dat in de praktijk gebleken is dat wij zeer zeker hiermee niet te vroeg zijn begonnen. Het tegendeel is eerder het geval. Deze dienst heeft het zeer druk, zelfs een beetje té druk, er wordt al gedacht aan uitbreiding. Ons College heeft geconstateerd, dat de zaken, de Welvaartszorg van het eilandgebied betreffende, thans de aandacht krijgen die zij verdienen, hetgeen vroeger niet het geval was omdat daarvoor geen deskundige noch enig ander personeel aanwezig was. Deze dienst voorziet dus in een zeer dringende behoefte en had hier waarschijnlijk al langer moeten bestaan.

Het lid Croes sprak over de mogelijkheid van nieuwe telefoontarieven. Dit behoort als onderdeel van de Telefoondienst tot de bevoegdheid van mijn collega de Cuba, hoewel natuurlijk een verlaging van de telefoontarieven mij financieel zeer interesseert. Het Bestuurscollege is al geruime tijd hiermee bezig en heeft in principe besloten om de tarieven te wijzigen; het gaat er alleen maar om "hoe". Wij overwegen thans om een gesprekkentarief in te voeren waarbij een minimum-abonnementsgeld wordt vastgesteld, dat lager zal zijn dan het huidige tarief. Degenen die veelvuldig gebruik maken van de telefoon betalen meer voor ieder gesprek boven het minimum. Om deze tarieven te kunnen bepalen en het bedrijf toch rendabel te houden, is het noodzakelijk dat wij cijfers en gegevens verzamelen omtrent het aantal gesprekken van de diverse soorten abonnees. Op grond van vorenbedoeld onderzoek zullen de tarieven zodanig kunnen worden vastgesteld, dat wij er financieel niet op achteruitgaan. De verwachting is dat het ook bedrijfs-economisch mogelijk zal zijn met dit idee door te gaan. Ik kan dus het lid Croes gerust stellen, want wij hebben hier alle aandacht voor.

De heer Croes heeft ook geinformeerd naar het contract met de Elmar betreffende de straatverlichting en vroeg in de eerste plaats of dit contract reeds gesloten is en zo ja voor hoe lang. Verder of er door de Elmar voldoende stroom wordt geleverd voor de f.100.000,-- die per jaar wordt betaald voor de straatverlichting.
Het contract met de Elmar is inmiddels getekend, nadat het in de Eilandsraad is behandeld en goedgekeurd. Het contract is gesloten voor tien jaar, zijnde dezelfde termijn als gesteld in het contract tussen de Elmar en de overheid betreffende de levering van stroom door de nieuwe waterfabriek aan de Elmar. Ik meen, dat wij wel voldoende stroom krijgen voor de f.100.000,-- die wij per jaar betalen, Mijnheer de Voorzitter, want er is controle op het verbruik. De electro-technische dienst van Openbare Werken controleert - als ik me niet vergis - het verbruik geregeld. Wij betalen dus voor wat verbruikt wordt; als ergens de stroom uitvalt of er wordt minder stroom geleverd, dan betalen we daar niet voor. Ik geloof, dat de heer Croes doelt op de behoefte aan meer straatverlichting, maar dat zal ons ook meer gaan kosten. Echter, daar staat tegenover dat nu het contract eindelijk is getekend, het tarief is verlaagd zodat een gedeelte van het bedrag van f.100.000,-- kan worden gebruikt om de straatverlichting op het eiland uit te breiden. Het was zelfs zo, dat dringende uitbreidingen moesten wachten op het ondertekenen van het contract. Nu dit dus gebeurd is, kunnen wij verwachten dat zeer binnenkort uitbreiding van de straatverlichting in bepaalde wijken zal plaatsvinden.

Dan, Mijnheer de Voorzitter, heeft de heer Mathew gesproken over de mogelijkheid tot afschaffing der schoolgelden en daartegenover van degenen, die hoge inkomens hebben meer opcenten te heffen op de inkomstenbelasting. Dit betreft onderwijs, maar misschien veroorloof mijn collega van Onderwijszaken mij toch ook hierop even in te gaan

omdat het hier weer financien betreft.

Dit voorstel is al eerder in deze Raad naar voren gebracht, maar de uitvoering daarvan is niet zo gemakkelijk als men zou denken. Inderdaad bestaat de mogelijkheid om opcenten te heffen op belasting. Die mogelijkheid is echter gelimiteerd bij de wet, ik meen tot 25% op de staande belastingen. Indien we meer opcenten gaan heffen en deze gaan gebruiken voor de afschaffing van schoolgelden dan zitten we als het ware vast. Het eilandgebied is dan straks voor de verhoging van haar inkomsten aangewezen op het heffen van opcenten op de landsbelastingen. Bovendien bestaan voorzover mij bekend geen bezwaren om een school te bezoeken. De grens is nu toch al zo gesteld, dat degenen die het niet kunnen bekostigen vrijstelling van het betalen van schoolgeld krijgen, terwijl aan de andere kant zij die dat wel kunnen bekostigen het gevoel krijgen dat zij iets voor het onderwijs van hun kinderen betalen. Iets anders is natuurlijk de gelijkstelling van het Lager-Onderwijs - vooral heeft U het gehad over de B-scholen - waarop U eigenlijk nog meer het accent heeft gelegd dan op de schoolgelden. Deze kwestie wil ik gaarne overlaten aan mijn collega van Onderwijszaken. Ten aanzien van de suggestie van de heer Mathew tot het invoeren van prijscontrole, moge ik opmerken, Mijnheer de Voorzitter, dat het hier een zuivere landsaangelegenheid betreft. Dit is inderdaad een zeer interessant punt, waarover reeds eerder stemmen zijn opgegaan en waarvan onlangs een studie is gemaakt door het huidige Welvaartsbureau. Ook dit is niet zo gemakkelijk als men denkt omdat daarvoor een apparaat nodig is. In de eerste plaats om de prijzen vast te stellen en op de tweede plaats voor de controle. En dan moet in aanmerking worden genomen dat het een landszaak is. Als prijzencontrole wordt ingevoerd voor Aruba, dan moet dat ook voor de andere eilanden, in elk geval voor Curacao en Aruba. Dit zou een zeer groot apparaat vergen en zeer veel kosten. Ik wil even de aandacht vestigen op het feit, dat het Land hiervoor belangstelling heeft, hetgeen gebleken is toen kort geleden door de betrokken Minister een prijslimiet is gesteld voor de verkoop van brood. Het is echter moeilijk om dit voor alle goederen te doen, temeer daar de laatste tijd de prijzen nogal fluctueren en dat zou het werk van de prijscontrole nog moeilijker maken.

De heer Mathew heeft verder gesproken over een verhoging van de salarissen voor alle werknemers in overheidsdienst. Mijnheer de Voorzitter, ik geloof niet dat ik een geheim verklap, als ik mededeel dat dit reeds in studie is, of beter gezegd dat deze studie al voorbij is. Wij zijn op het ogenblik in het stadium van overleg. Men moet niet vergeten, dat wij bij de overheid werknemers van het eiland en werknemers van het land in dienst hebben. Het zou een zeer scheve toestand veroorzaken indien op een gegeven moment de eilandswerknemers wel salarisverhoging kregen en die bij het land in dezelfde rang en in dezelfde positie niet. Hetzelfde gaat natuurlijk op voor het Land. Dus het overleg is hier absoluut nodig en omdat de financiele positie van deze drie instanties niet altijd dezelfde is, brengt dit nog wel eens moeilijkheden. Wij zijn er nu mee bezig en ik kan U de verzekering geven, dat van de zijde van het Bestuurscollege alle aandacht aan de salarisverhoging wordt gegeven.

Dan heeft de heer Mathew het ook gehad over de verlaging van de telefoontarieven. Misschien mag ik verwijzen naar mijn antwoord terzake aan de heer Croes.

De heer Finck, Mijnheer de Voorzitter, heeft gevraagd of het wel toegestaan is dat het strand wordt afgerasterd, zoals dat gebeurd is bij Basiruti. Dit is wederom een landszaak, doch ik kan U wel mededelen dat het volgens de wet niet toegestaan is om het strand geheel af te sluiten. Er moet altijd een strook opengelaten worden voor de bevolking en deze wettelijke bepaling is blijkbaar van vroe-

gere tijden om de vissers de mogelijkheid te laten om op het strand te lopen. Hoe die grens precies gesteld is in de wet kan ik U zo niet zeggen; het komt ongeveer neer op de gemiddelde lijn tussen eb en vloed. Ik kan ook niet de verzekering geven, dat het in het geval van Basiruti precies klopt met de wettelijke voorschriften. Verder kan ik volstaan met de mededeling, dat volgens de wet het strand niet helemaal mag worden afgesloten, maar de toegang open moet blijven voor hen die voorbij willen gaan.

Dan is er de vraag van de heer Finck over een arts die geweigerd zou hebben zijn diensten te verlenen - E.H.B.O.-diensten - bij een ongeval. Ik zou aan het Hoofd Gezondheidsdienst willen vragen, Mijnheer de Voorzitter, om op deze vraag later te antwoorden, omdat dit niet zozeer een beleidskwestie is, maar een zuiver medisch-etische aangelegenheid.

De heer Beaujon heeft het Bestuurscollege gevraagd om i.v.m. het programma voor de bevordering van het toerisme, ook aandacht te besteden aan de wegenaanleg naar die plekken op het eiland die bezienswaardig zijn. Ik kan de heer Beaujon de verzekering geven, Mijnheer de Voorzitter, dat het Bestuurscollege hier alle aandacht aan zal besteden.

De heer Beaujon heeft ook nog gevraagd hoe het staat met de regeling voor vrije geneeskundige behandeling van gezinsleden van werklieden. Hij heeft er iets van vernomen en vraagt hoever deze aangelegenheid is gevorderd. Inderdaad heeft het Bestuurscollege dit overwogen en zelfs een plan uitgewerkt voor de vrije geneeskundige behandeling van de gezinsleden van de arbeiders. Dit is een sociale voorziening waar het Bestuurscollege zeer veel voor voelt en die er naar onze mening allang had moeten zijn. Dit zal een zeer grote verbetering betekenen voor deze burgers. Ook hier echter weer de situatie land - eiland. Wij kunnen dit moeilijk gaan doen voor de eilandsarbeiders zonder dat dit ook voor de landsarbeiders gebeurt en op Curacao weer precies hetzelfde. Deze zaak is voorzover Aruba betreft al uitgewerkt, doch daarover wordt thans overleg gepleegd met het land en met het eilandgebied Curacao.

En dan de laatste vraag, Mijnheer de Voorzitter, die mij aangaat; dat is de vraag van de heer Beaujon om de mogelijkheid te bestuderen banken aan te brengen vóór de watertoren te St.Nicolaas, zodat de betalers daar eventueel kunnen zitten en uitrusten. Dit is inderdaad een zeer goed idee, Mijnheer de Voorzitter, alleen vraag ik mij af of het nu nog wel nodig is. Want, zoals U weet, staat op de begroting de bouw van een filiaal-bestuurskantoor op St.Nicolaas, waar dus alle betalingen voortaan zullen plaatsvinden. Het is de bedoeling dat dit gebouw op korte termijn wordt verwezenlijkt en dan zullen wij wel zorgen, dat alles zo wordt geregeld dat het publiek daar kan staan wachten zonder gevaar te lopen overreden te worden.

Misschien mag ik thans, Mijnheer de Voorzitter, het Hoofd van de Gezondheidsdienst verzoeken de vraag te beantwoorden betreffende de arts.

Dr. O.A.BIJL, Hoofd Gezondheidsdienst: Mijnheer de Voorzitter, de vraag, zoals gesteld door de heer Finck, is inderdaad heel erg algemeen en om daarop een juist en volledig antwoord te geven zal enorm veel tijd vergen, dus ik hoop dat U het mij niet kwalijk neemt als ik het antwoord ook een beetje algemeen houd. In het algemeen is het dus zo, dat ieder mens verplicht is een ander mens die in levensgevaar verkeert, hulp te verlenen en dat geldt natuurlijk ook voor een arts. In het algemeen is het zo, dat indien er bij een ongeval de hulp wordt ingeroepen van een arts, deze ogenblikkelijk zal vragen: "Wat is er aan de hand en hoe erg is het ongeval?" Blijkt het, dat de inlichtingen zo zijn dat onmiddellijke hulp niet nodig

is, dan is de arts volkomen verantwoord als hij in dat geval de patient doorverwijst naar de huisarts en zegt: "Ik verleen geen eerste hulp omdat het niet strikt nodig is i.v.m. eventueel aanwezig levensgevaar." Mochten familieleden of het slachtoffer zelf het niet eens zijn met deze beslissing van de arts en zeggen: "Deze arts had me wel moeten helpen of had hem of haar wel moeten helpen", dan kan altijd bij de Justitie een met redenen omklede klacht worden ingediend, waarbij uiteraard alle omstandigheden moeten worden doorgegeven. Dan zal de Justitie wel trachten uit te vinden of deze weigering al of niet terecht was.

De heer E.O.PETRONIA, gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, ik moet allereerst mijn dank uitspreken aan de raadsleden, die in de algemene beschouwingen lof aan het Bestuurscollege hebben toegezwaaid betreffende de begroting die vanavond behandeld wordt.

Ik zou in de eerste plaats willen reageren op de wenselijkheden door de heer Kelly naar voren gebracht met betrekking tot de verbetering van de wegen Tanki Leendert - Calabas en de wegen Washington - Palmbeach; al deze wegen zijn gelegen in het district Noord. Het is zo, Mijnheer de Voorzitter, dat gedurende 1956 en 1957 door de aanleg van de boulevard, Noord voor een groot gedeelte als het ware werd opengelegd. Deze voorname weg heeft een tweeledig doel, nl. de ontwikkeling van het toeristencentrum Noord bij het strand en natuurlijk vanzelfsprekend daardoor de verbinding met het centrum van Noord zelf.

Ik wil gaarne rekening houden met de wensen door de heer Kelly naar voren gebracht en ik kan hierbij zeggen, dat op de begroting voor aanleg van wegen het bedrag van f. 659.000,-- en voor de reconstructie van wegen f. 795.000,-- voorkomen, waaronder een post van f. 100.000,-- voor nader aan te wijzen wegen. Ik moet echter hierbij vertellen, dat de bedoeling van het College is om het crediet van f. 100.000,-- te bestemmen voor nader aan te wijzen wegen, wanneer, zoals in voorgaande jaren, bij regenval blijkt dat bepaalde wegen in zeer slechte toestand komen te verkeren.

De heer Kelly heeft ook de wens uitgesproken voor een Mulo-school op Noord. Noord is een belangrijk district, maar het is tegelijkertijd ook een zeer groot district, dat zich uitstrekt van voorbij Ponton tot Westpunt en vanaf Pos Abau en Bubali tot het Oosten van Tanki Leendert. Als men dat gebied bekijkt, dan is het in vergelijking met bepaalde andere districten enigszins dun bevolkt, m.a.w. verspreid bebouwd. Wij willen gaarne een onderzoek instellen naar de mogelijkheid van een Mulo-school op Noord en ik kan U verzekeren, dat dit de nodige aandacht heeft van het College.

De heer Croes heeft naar voren gebracht de wenselijkheid om de brug over het Spaans Lagoen te verbeteren. Het is zeer zeker noodzakelijk, Mijnheer de Voorzitter, dat de brug over het Spaans Lagoen een verbetering ondergaat. Of liever gezegd de brug over het Spaans Lagoen moet feitelijk geheel vervangen worden, omdat deze brug in de eerste plaats veel gezakt is en in de tweede plaats zeer smal is gebleken voor het moderne verkeer vooral door de brugleuningen. Hierbij moet echter opgemerkt worden, dat een nieuwe brug over het Spaans Lagoen met de verbetering van de aansluiting op de hoofdweg aan beide einden een behoorlijke kapitaalsinvestering vergt. Zoals U kunt zien, hebben we dit jaar een aanzienlijk bedrag op de begroting gebracht voor verbetering van de hoofdweg Oranjestad - St.Nicolaas, één van onze voornaamste verkeersaders en het ligt dan ook in de bedoeling van het College om het volgend jaar met voorstellen te komen voor algehele vernieuwing van de brug over het Spaans Lagoen.

De suggestie van de heer Croes met betrekking tot het doen aanvangen van de verbetering van de hoofdweg bij Barcadera wil ik gaar-

ne in overweging nemen en t.z.t. in overleg met Openbare Werken en de Verkeerspolitie nagaan welke plek het meest aan te raden is om te beginnen.

De heer Croes heeft ook gesproken over de rijdende bibliotheek en de verwachting uitgesproken, dat deze binnenkort in bedrijf zal komen. Zoals U weet, komt in het filiaal van het Bestuurskantoor te St.Nicolaas ruimte voor een bibliotheek; dat is dus een vaste bibliotheek, die groter van oppervlakte zal zijn als de tegenwoordige bibliotheek in St.Nicolaas. Het ligt in de bedoeling van het College om tegelijkertijd ook de bibliobus in bedrijf te stellen. De moeilijkheid, die wij op dit ogenblik hebben om het plan ten uitvoer te brengen, is om ook het gedeelte van de bevolking van de districten te bereiken, dat wij beogen, nl. geschikte boeken te vinden die ook voor de ouderen begrijpelijk zijn. Het heeft desniettemin de volle aandacht van het Bestuurscollege.

De heer Croes heeft dan ook de wens naar voren gebracht om de zijweg van Baby Bakery op Paradera naar het perceel Seroe Pita no. 20 te asfalteren. Ik heb hiervan aantekening gemaakt en er zal bekeken worden of dit mogelijk zal zijn van de post "nader aan te wijzen wegen".

Hetzelfde kan ik mededelen aan de heer Laclé, die gesproken heeft over de weg van Paradera over de dam Rooi Afó. Dit is geen weg die uit de zojuist genoemde post verbeterd kan worden, want deze weg is vrij lang en hiervoor is een olieweg niet raadzaam.

De heer Laclé heeft het ook gehad over de weg naar Papaya langs de R.K. Kerk in noordelijke richting. Ook dit zullen wij bekijken en ik meen, als ik de heer Laclé goed heb begrepen, dat het hier niet zozeer om een olieweg of een asfaltweg gaat, maar over een behoorlijke verbinding met de percelen gelegen ten Noorden van de kerk van Paradera naar de hoofdweg. Dit zal vermoedelijk mogelijk zijn op de normale post "onderhoud wegen".

Verschillende heren hebben vragen gesteld over de electrificatie van de buitendistricten. De heer Laclé heeft o.a. genoemd de voorzieningen langs de wegen naar Patrisji en de weg naar Pavilla, terwijl door verschillende leden andere districten werden genoemd, o.a. Ayó. Het Bestuurscollege is nu reeds geruime tijd met de Elmar bezig voor het verkrijgen van gegevens voor electrificatie van die buurten in de buitendistricten die volgens de concessie van de Elmar niet normaal, dus zonder extra vergoeding, kunnen worden aangesloten. Een van de redenen, door de Elmar naar voren gebracht waarom deze gegevens nog niet konden worden verschaft, is het gebrek aan uitgewerkte plannen, vooral t.a.v. de afstanden tussen de huizen in de diverse districten. Desniettemin kan ik U verzekeren, dat hieraan gewerkt wordt en wij hopen dat - nu wij binnenkort de beschikking zullen krijgen over nieuwe luchtkaarten van het eiland Aruba - het eilandgebied zelf de Elmar tegemoet zal kunnen komen door het verstrekken van de gewenste gegevens. Wat betreft de electrificatie van die gedeelten van de buitendistricten die hiervoor wel in aanmerking komen, kan ik U mededelen dat hiermede reeds een aanvang is gemaakt; bijv. Rooi Bosal en omstreken is reeds onder handen genomen. De Elmar zal, op verzoek van het Bestuurscollege, naargelang de behoefte en de bevolkingsdichtheid van de buurten, de electrificatie ten uitvoer brengen. Ik moet zeggen, dat het vaak voor bepaalde buurten teleurstellend is dat men niet gauw genoeg aan de beurt komt, hetgeen te begrijpen is. De Elmar heeft echter naar voren gebracht dat zij moeilijkheden heeft met het aanwerven van technisch geschoold personeel. Aan het Bestuurscollege is vanwege de Elmar de verzekering gegeven, dat zij in deze diligent zal zijn en dat men op het ogenblik bezig is krachten aan te trekken uit Suriname.

De heer Mathew heeft gesproken over het onderwijs, waarop de heer Henriquez reeds gedeeltelijk antwoord heeft gegeven, nl. met betrekking tot de afschaffing der schoolgelden. Ik wil hierbij de twee kardinale punten aanhalen van het betoog van de heer Mathew. Dat is in de eerste plaats de reorganisatie van het onderwijs en in de tweede plaats het bouwen van een huishoudschool te St.Nicolaas. Zoals U bekend, is de onderwijsorganisatie centraal geregeld. Ten aanzien van de reorganisatie van het onderwijs kan ik U mededelen, dat er besprekingen hebben plaats gehad tussen het eilandgebied Curacao, het eilandgebied Aruba en het land. Alleen door gemeenschappelijk overleg kan men op dit gebied iets bereiken. Zoals U in de begroting hebt kunnen zien, zullen in 1958 huishoudscholen komen te Oranjestad, Savaneta en Noord. De huishoudschool op Santa Cruz is pas afgebouwd en zal binnenkort door Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Beatrix worden geopend.

De heer Mathew heeft zeer terecht gewezen op de wenselijkheid van een huishoudschool te St.Nicolaas. Zonder St.Nicolaas iets tekort te willen doen, wil ik hierbij opmerken, dat de zorg voor de bouw en inrichting van huishoudscholen overal op het eiland de volle aandacht heeft van het Bestuurscollege. Het ligt ook in de bedoeling van het Bestuurscollege om voorstellen te doen aan de Raad voor de bouw van een huishoudschool te St.Nicolaas in 1959.

De heer Mathew heeft verder genoemd de verbetering van de Louise de Colignystraat, de Adolf van Nassaustraat en de Willem de Zwijgerstraat te St.Nicolaas. Deze wegen verkeren werkelijk in een erbarmelijke toestand, maar zij liggen feitelijk in particuliere verkavelingen. In hoeverre de Raad meent, dat het eilandgebied de kosten zal moeten dragen voor aanleg van wegen in particuliere verkavelingen, weet ik niet.

Ik zou in dit verband meteen nog willen antwoorden op de wenselijkheid, uitgesproken door de heer Beaujon, nl. de verbetering van wegen en wijken van Socotoro en Companashi. Toen de Bouw- en Woningverordening in 1935 in werking trad, werd bepaald, dat degene die op een particulier terrein meer dan drie woningen wil laten bouwen, verplicht is om een verkavelingsplan ter goedkeuring voor te leggen aan de overheid. In het geval Companashi is het verkavelingsplan goedgekeurd onder voorwaarde, dat de eigenaar de wegen zal laten verharden. Dit heeft de eigenaar nooit gedaan. Echter heeft hij percelen verkocht aan derden die op hun beurt vergunning hebben gekregen om op hun percelen te bouwen. Zodoende staan er op het ogenblik in Companashi vele huizen van verschillende eigenaren, terwijl de grond - dus ook de wegen - eigendom is van de oorspronkelijke eigenaar van het hele terrein.

Het geval Socotoro ligt anders. Het verkavelingsplan van Socotoro is nimmer goedgekeurd en op Socotoro rust dus niet de verplichting van de eigenaar om de wegen te verharden. Wel heeft men ook in Socotoro - de Socotoroweg dus - toestemming gegeven om huizen te bouwen. Het gevolg is nu, dat vele straten met zulke prachtige namen eigendom zijn van verschillende eigenaren, die vroeger gezamenlijk het landgoed Socotoro hebben bezeten. Zeer zeker verkeren deze wegen in zeer slechte toestand en ik denk, dat het Bestuurscollege t.z.t. aan U voorstellen zal doen om de knoop door te hakken. Want de mogelijkheid, dat de oorspronkelijke eigenaren deze wegen zelf zullen verharden is voor eeuwig bekeken.

Aan de heer Finck wil ik mededelen, Mijnheer de Voorzitter, dat het ontwerp voor de bouw van een centraal landskantoor, zoals door Openbare Werken ontworpen, aan de Ministerraad is aangeboden. Het eilandgebied zal gaarne alle medewerking en samenwerking verlenen voor de totstandkoming van dit project.

Naar aanleiding van de opmerking t.a.v. de uitmonding van de Fergusonstraat in de Wilhelminastraat, kan ik mededelen dat op het ogenblik een voorstel van Openbare Werken met kostenraming bij het Bestuurscollege in behandeling is. Deze korte weg zal worden verbeterd zodra deze begroting is aangenomen, nl. op de post "Verkeersbeveiliging".

En dan kom ik, Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van een opmerking van de heer Finck, op een punt dat mij werkelijk uit het hart gegrepen is, nl. de adjunct-inspecteurs bij het onderwijs. De heer Finck heeft zojuist gevraagd of wij de Inspectie-Onderwijs niet kunnen verzoeken om één van de drie adjunct-inspecteurs minstens één week per maand naar Aruba te sturen voor inspectie van het onderwijs op Aruba. Ik kan de heer Finck verzekeren dat één week niet voldoende is; wij hebben op Aruba permanent een adjunct-inspecteur nodig. Er is een toezegging van het Land, dat dit binnen afzienbare tijd zou gebeuren, maar die toezegging is al meerdere jaren oud. Ik zou de heer Finck willen verzoeken om in de Staten hierover zijn stem te laten horen en met nadruk er op te wijzen, dat het noodzaak is om een adjunct-inspecteur permanent op Aruba te hebben. Wij willen onder geen enkele voorwaarde overgaan tot wat het eilandgebied Curacao heeft gedaan, nl. om een eilandelijke inspecteur te benoemen, want wij dragen bij in de kosten voor drie adjunct-inspecteurs. Wij hebben zeer zeker het recht te eisen, dat één van de heren altijd hier blijft. Wij zijn bereid, zoals de algemene afspraak is, om de Bovenwindse Eilanden ook te laten verzorgen door deze adjunct-inspecteur.

Dan de B.L.O.-school. Inderdaad komen wij krachten tekort bij de B.L.O.-school en wel bevoegde krachten. Wij hebben verleden jaar gebruik gemaakt van de gelegenheid dat het hoofd van de B.L.O.-school met verlof in Nederland was, om hem contacten te laten leggen voor de aantrekking van krachten. Op onze advertentie hebben 5 sollicitanten geschreven, waaruit wij 2 benoemden die zich inmiddels hebben teruggetrokken. Eén candidaat was naar ons oordeel ongeschikt. De twee overige candidaten hebben inmiddels een betrekking bij het onderwijs op Curacao aanvaard. De Minister van Onderwijs heeft ons toegezegd, dat, wanneer onder de Antillianen die op het ogenblik in Nederland studeren gegadigden zijn die hiervoor in aanmerking wensen te komen, het Land bereid is beurzen te verstrekken voor de B.L.O.-studie.

Ten aanzien van de vraag van de heer Finck of er op andere scholen kinderen zijn die daar niet thuis horen, doch op de B.L.O.-school, kan ik antwoorden: "Zeer zeker.". Vooral op de lagere en op de buitenscholen zijn verschillende kinderen die eigenlijk op de B.L.O.-school thuishoren. Dat deze kinderen de normale voortgang van het onderwijs storen, lijdt geen twijfel. Maar, zoals U weet, verwachten wij binnenkort meer gegevens omdat de B.L.O.-commissie, naar ik hoop, hierover uitvoerig rapport zal uitbrengen aan het Bestuurscollege.

Met betrekking tot de wenselijkheid van goede wegen in verband met de bevordering van het toerisme heeft Gedeputeerde Henriquez reeds antwoord gegeven.

Mijnheer de Voorzitter, dan heeft de heer Beaujon gesproken over de jeugdcentra in de verschillende districten die zozeer gewenst zijn. De heer Beaujon heeft dit praktisch in één adem genoemd met de opening van het sportcentrum Noord. Zoals U in de begroting en vooral in de toelichting kunt zien, heeft de A.S.U. een vijfjarenplan opgesteld en met Uw goedkeuring subsidie gekregen om dit vijfjarenplan ten uitvoer te brengen. De Sport Centrale Noord is de eerste stap in die richting. Voor wat betreft het jeugdcentrum van de Koningin Juliana Stichting, door de heer Beaujon genoemd, kan ik

U mededelen, dat kort geleden het Bestuurscollege de Koningin Juliana Stichting heeft benaderd met het verzoek om een plan op te stellen en het Bestuurscollege nader in te lichten over de plannen van de stichting. Zonder bepaald erop vooruit te willen lopen, mag de Raad natuurlijk de verwachting koesteren, dat de Koningin Juliana Stichting met een zeer mooi plan zal komen, natuurlijk gepaard met het verzoek om financiele steun te verlenen. Wij zullen de Raad, zodra wij hierover meer gegevens hebben, volledig op de hoogte stellen.

Mijnheer de Voorzitter, de heer Wijngaarde sprak over de verbetering van wegen in het algemeen en heeft daarbij naar voren gebracht, dat het min of meer absurd is om zandwegen te onderhouden zonder deze direct daarna te verbeteren tot oliewegen. De meningen over de oliewegen zijn sterk verdeeld, want een olieweg kost op de duur veel meer dan een asphaltweg. Het is natuurlijk wel aan te bevelen, dat de wegen die veel door het verkeer worden gebruikt, zo spoedig mogelijk te asphalteren. Maar hierbij moet ik toch opmerken, dat nimmer aan alle wensen tegemoet kan worden gekomen als hier niet volgens een bepaald plan wordt gewerkt. M.a.w. wij moeten vooruit bepalen in welke volgorde de wegen aan de beurt komen, waardoor dus andere buurten moeten wachten.

Ten aanzien van de weg naar het Havenkantoor kan ik de heer Wijngaarde mededelen, dat deze weg inderdaad noodzakelijk is, maar dit zal worden bekeken tegelijk met het bouwrijp maken van het terrein voor de vrije havenzone. Het eerste gedeelte bij de haven is verhard maar wat daarachter ligt, inclusief de weg naar het havenkantoor en de sleephelling, nog niet. Het ligt dan ook in de bedoeling om crediet aan te vragen bij de Raad op de volgende begroting, zowel voor het bouwrijp maken van de vrije havenzone als voor de bestemming van het terrein rondom het havengebied zelf.

Mijnheer de Voorzitter, ik meen hiermede te kunnen volstaan en alle vragen te hebben beantwoord.

De heer I.S. DE CUBA, gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, naar aanleiding van de vraag van het geachte lid Kelly met betrekking tot de Voorlichtingsdienst, kan ik mededelen dat deze dienst zeker tot onze tevredenheid functioneert.

De heer Kelly heeft gevraagd om een publieke telefoon op Ponton. Deze kwestie zal nader door ons worden bekeken.

De plaatsing van een lichtboei op Malmok op het gezonken schip dat daar ligt, heb ik zojuist besproken met de heer Havenmeester. Deze zal de mogelijkheden onderzoeken en, indien het mogelijk is, zullen we daar een lichtboei plaatsen.

De heer Croes, meen ik, heeft om een publieke telefoon gevraagd bij de Generaal Majoor de Bruynewijk te Savaneta. Ik zal gaarne mijn medewerking verlenen om deze telefoon aan te leggen.

Met betrekking tot de telefoon op Alto Vista moet ik de heer Kelly tot mijn spijt mededelen, dat het niet mogelijk is om zover weg een publieke telefoon aan te leggen. Bij de rumshop "Alto Vista" zou plaatsing wel mogelijk zijn, maar daar wij bij de Politiewacht op Noord een telefoon hebben, is het niet nodig om daar nog een publieke telefoon aan te leggen.

De publieke telefoon op de Weg naar Fontein, waarnaar de heer Mathew vroeg, zal ook geplaatst kunnen worden.

Dit zijn al mijn antwoorden, Mijnheer de Voorzitter. Ik dank U.

De heer F.S.KELLY: Mijnheer de Voorzitter, ik ben zeer tevreden met Uw antwoord en die van de heren gedeputeerden en ik wil dankzeggen voor de goede medewerking. Ik hoop dat deze zo zal blijven.

Ik heb pas zeer onprettig nieuws gehoord van de koffiekamer, nl.

dat de koffiepot gebroken is. Ik weet zeker, dat iedereen hier in de zaal graag een kop koffie wil drinken en daarom wil ik het Bestuurscollege voorstellen een nieuwe koffiepot aan te schaffen.

De heer O.CROES: Mijnheer de Voorzitter, in de eerste plaats mijn dank voor de antwoorden van het Bestuurscollege ten aanzien van de verschillende vragen die vanavond werden gesteld.

De heer Kelly heeft mij de woorden uit de mond gehaald door te vragen om een nieuwe perculator voor de koffiekamer.

De gedeputeerden hebben van antwoord gediend ten aanzien van de Telefoondienst. Ik neem dus aan, dat, als straks de uitbreiding van de Telefoondienst voltooid is, er meer aansluitingen zullen komen, waardoor volgens mij het tarief kan worden verlaagd. Hoe meer aansluitingen, hoe meer centjes binnenkomen.

Ik ben blij te horen, dat inmiddels het contract met de Elmar gesloten is voor tien jaar en ik heb vanavond ook gehoord, dat het tarief zal worden verlaagd. Mijn mening t.a.v. de straatverlichting was dus goed gebaseerd. Op het ogenblik zijn de tarieven voor de hoeveelheid straatverlichting die we nu hebben te hoog. Volgens het nieuwe contract kunnen wij meer straatverlichting krijgen voor de f. 110.000,--, die we nu per jaar betalen.

Ik moet Gedeputeerde Petronia dankzeggen voor zijn toezegging betreffende de brug over het Spaans Lagoen. Ik heb inderdaad een totaal nieuwe brug bedoeld. Ik besef, dat het zeker heel wat geld zal kosten. Daarom wil ik voorstellen om aan beide zijden van de nieuwe brug poorten te maken; iedere auto die de brug wil passeren, moet dan b.v. 5 of 10 cent betalen, zodat na enkele jaren de bouwkosten grotendeels zijn terugontvangen. Misschien is dit zeer vreemd voor Aruba, maar wij kunnen eventjes in Venezuela gaan kijken. Daar is de nieuwe weg van Maiquetia naar Caracas aangelegd en daar moet men 2 bolivars betalen elke keer dat men de weg passeert.

Over de electriciteit, d.w.z. de aansluiting van de vele huizen op Aruba, moet ik zeggen dat het helemaal niet zo vlug gaat met Elmar. Het bestuur van Elmar zegt: "Ja, we hebben gebrek aan deskundigen enz.". Mijnheer de Voorzitter, als wij werkelijk deskundigen willen krijgen, dan moeten wij ervoor zorgen en als deze niet op Aruba te vinden zijn, dan kunnen wij in het Caraibische gebied gaan zoeken. Ik ben er zeker van, dat men wel de nodige deskundigen zal kunnen krijgen om de huizen op Aruba van electriciteit te voorzien. Dit is zeer noodzakelijk, Mijnheer de Voorzitter, en het kan niet van het ene jaar in het andere zo door blijven gaan.

De heer Gedeputeerde de Cuba wil ik dankzeggen voor zijn toezegging om een publieke telefoon te plaatsen bij de Generaal Majoor de Bruynewijk. Ik hoop dat deze telefoon binnenkort geplaatst zal worden, zoals die verleden jaar bij de Hooiberg. Ik denk, dat ik hiermede kan volstaan. Ik dank U zeer.

De heer D.C.MATHEW: Het spijt mij geen antwoord te hebben gekregen op mijn vraag over de brievenbus aan de Weg naar Fontein. Ik vind het wel een beetje vreemd, dat er hiertegenover het Postkantoor drie van die dingen staan, terwijl men er in de buitendistricten om zit te schreeuwen.

Dan heb ik ook nog gevraagd, Mijnheer de Voorzitter, wie de gebroken borden eigenlijk zal betalen?

De heer E.R.FINCK: Op de eerste plaats, Mijnheer de Voorzitter, heeft de heer Henriquez geantwoord op de vraag van het lid Mathew met betrekking tot een algehele salarisverhoging voor de ambtenaren, zodat ik mij ontslagen acht van de plicht om thans met een voorstel

te komen om nu daartoe over te gaan. De ambtenarenbond heeft een verzoek aan de regering gedaan. De regering heeft toegezegd hiertoe t.z.t. over te zullen gaan met terugwerkende kracht tot 1 januari 1958. Het Statencollege heeft zich de vorige week uitgesproken voor deze verhoging en als ik het wel heb, pleegt de regering thans overleg met de Bestuurscolleges van de verschillende eilandgebieden. Ik geloof, dat het zelfs niet meer nodig is om hierover nog te spreken. Ik wil alleen maar zeggen, dat het mijn voornemen was vanavond een voorstel in te dienen, maar ik vertrouw op het woord van de heer Henriquez, dat t.z.t. zal worden samengewerkt met de regering om tot deze verhoging te komen.

Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp wel, dat het moeilijk is direct een antwoord te geven op mijn vraag betreffende de rotonde. Veelal moeten deze zaken getoetst worden aan de praktijk. Maar wij moeten niet van het standpunt uitgaan, zoals het vroeger was. We moeten rekening houden met de toestand nú. Nu is de zaak zo, dat je daar een cirkel hebt met drie wegen. De politieverordening of een andere verordening zegt: "Het verkeer, rijdende op een weg die doodloopt, moet wachten op het andere verkeer."Nu vraag ik mij af: "Lopen deze wegen - de ene komt uit St.Nicolaas en de andere uit Oranjestad - inderdaad dood op de rotonde of gaan zij door in het verlengde?". Volgens mij zijn het wegen die niet dood lopen, maar doorgaan. De andere wegen eindigen met een hoek van 90 graden op de rotonde. Ik heb gezegd, dat ik geen antwoord wil hebben, maar ik wil dit toch even onder de aandacht brengen van de heer Commissaris van Politie. Misschien dat hij t.z.t. de nodige maatregelen kan treffen, b.v. door plaatsing van een verkeersbord.

Mijnheer de Voorzitter, mijn vraag betreffende de afrastering van Basiruti is naar mijn tevredenheid beantwoord. Ik zal verder afwachten hoe de afrastering zal geschieden. M.i. moet de betreffende verordening worden gewijzigd.

Ik kan best begrijpen, dat het voor het geachte Hoofd van de Gezondheidsdienst moeilijk is een antwoord te geven op een vraag die zeer in het algemeen was gesteld. Maar ik zal de persoon wiens kind het betreft aanraden een brief te schrijven aan de Minister van Volksgezondheid en een afschrift te sturen aan de vereniging van artsen op Aruba.

Verder, Mijnheer de Voorzitter, ben ik blij van de geachte heer gedeputeerde Petronia te horen, dat een adjunct-inspecteur van het onderwijs hoog nodig is op Aruba; dat bewijst dus dat mijn zienswijze van een jaar geleden juist was. Ik hoop t.z.t. in de Staten dit voorstel te doen. Ik dank U.

De heer J.R.L.BEAUJON: Mijnheer de Voorzitter, voor de op mijn vragen verkregen antwoorden bij deze hartelijk dank. Er is nog één vraag van mij die onbeantwoord is gebleven en dat is met betrekking tot de straatverlichting voor de Adriaan Laclé Boulevard.

Dan heb ik van de gedeputeerde Petronia op mijn vragen met betrekking tot de wegen in de buurten Socotoro en Companashi mogen vernemen, dat dit twee verschillende gevallen zijn. Op Socotoro werd gebouwd zonder verkavelingsplan, dus dat is thans moeilijk te achterhalen. We verwachten dan ook een voorstel van het Bestuurscollege om t.z.t. deze wegen toch te verharden en ik geloof dat de Raad hiertegen geen bezwaren zal hebben.

Op Companashi lag het anders, want daar hadden de eigenaren wel een goedgekeurd verkavelingsplan, waarbij bedongen werd, dat zij deze wegen zouden laten verharden, wat echter nooit geschied is. Maar ik meen, dat één van deze eigenaren nog steeds terreinen braak laat liggen. Ik wil thans vragen of de mogelijkheid niet bestaat deze mijnheer te dwingen zijn verplichting alsnog na te komen. Als

hij het niet doet, dan moet het terrein openbaar worden verkocht. Met de opbrengst van de verkoop kunnen de wegen worden verhard.

Van de heer gedeputeerde Henriquez heb ik mogen vernemen, dat het nieuwe complex voor het Bestuurskantoor te St.Nicolaas nog dit jaar klaar zal komen. Maar dat neemt niet weg, dat intussen bij de watertoren nog dezelfde toestand blijft bestaan. Ik kan mij wel indenken, dat het Bestuurscollege geen geld wil uitgeven voor banken, die dit jaar geen diensten meer zullen bewijzen. Maar ik wil toch voorstellen de mogelijkheid na te gaan of bij Openbare Werken misschien oude banken aanwezig zijn, die daar geplaatst kunnen worden.

Met betrekking tot mijn voorstel om banken in het plantsoentje te St.Nicolaas te laten plaatsen, heb ik ook geen antwoord mogen ontvangen, Mijnheer de Voorzitter.

Dit is alles wat ik in deze ronde heb op te merken. Dank U zeer.

De heer A.I.W.WIJNGAARDE: Mijnheer de Voorzitter, ook ik wil hierbij mijn dank betuigen voor de bevredigende antwoorden van de bestuurstafel.

Echter moet ik mijn teleurstelling uitspreken over het antwoord betreffende de weg naar het Havenkantoor. Gedeputeerde Petronia zegt, dat de weg kan worden aangelegd ten laste van de volgende begroting, maar ik wil hierbij nog vragen of er niet tijdelijk een oplossing kan worden gevonden.

Tot mijn grote verbazing moet ik zeggen, heb ik geen antwoord gekregen op mijn vraag of liever mijn suggestie t.a.v. het versperren van de verkeersweg bij de Aruba Trading. Ik dank U.

De VOORZITTER: Mag ik misschien mijnheer Mathew nog even antwoorden op de twee punten, die hij naar voren heeft gebracht.

De eerste vraag is de kwestie van de brievenbus. Het plaatsen van een brievenbus is een zaak die het land aangaat en vind ik dat het Bestuurscollege daar als zodanig praktisch weinig aan kan doen.

Wat betreft het serviesgedeelte dat de heer Mathew liet zien; de betrokkene kan een gerechtelijke zaak naar voren brengen en kan een vergoeding eisen op de manier die de heer Mathew reeds bekend is.

De heer Finck heeft de kwestie van de weg naar de rotonde nogmaals naar voren gebracht. Ik wil nog gaarne toezeggen, dat wij zeer zeker zo spoedig mogelijk deze zaak nader zullen bekijken, teneinde tot een goede oplossing te komen.

Dan is er nog één vraag van de heer Wijngaarde over de moeilijkheden bij de garage Aruba Trading. Mijnheer de Jager, kunt U daar iets van vertellen?

De heer C.A. DE JAGER, waarnemend Commissaris van Politie: Mijnheer de Voorzitter, dat is inderdaad een moeilijke kwestie, want die garage ligt op een vrij lastig punt. De enige oplossing die ik zo voor de hand zie liggen, is een onaangename nl. het plaatsen van een parkeerverbod. Dat is aan de ene kant rigoreus, aan de andere kant niet bevorderlijk voor het bedrijf. Daar een bordje te plaatsen met "verboden te parkeren", heeft de consequentie, dat ook een politie-agent daar moet worden geplaatst om het verbod te handhaven, want anders zet men toch de auto's daar neer. Ik wil gaarne toezeggen om dit aandachtig te bekijken, want een oplossing ligt niet één, twee, drie voor de hand.

De heer O.S.HENRIQUEZ, gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, de conclusie van de heer Croes, dat de telefoontarieven bij meer aansluitingen verlaagd kunnen worden, is niet helemaal juist. Wij ver-

wachten zelfs dat het, zonder de uitbreidingen die van het jaar nog komen, bedrijfs-economisch verantwoord is de verlaging door te voeren. Dus het wachten is niet op de uitbreiding van het aantal aansluitingen, doch op gegevens, die nu verzameld worden om te weten hoeveel de tarieven verlaagd kunnen worden. Het is inderdaad zoals de heer Croes ook gezegd heeft, dat wanneer het tarief verlaagd wordt, men inderdaad meer aansluitingen zal krijgen.

Ten aanzien van de mogelijkheid om voor een eventuele nieuwe brug over het Lagoen te Balashi tol te heffen, zoals dat o.a. gebeurt op de nieuwe hoofdweg van Caracas naar La Guaira, wil ik opmerken, dat men wel op gegronde wijze tol kan heffen wanneer men op een vluggere wijze ergens kan komen dan vroeger. B.v. moest men vroeger van La Guaira naar Caracas twee tot drie uur rijden met al de gevaren die daaraan waren betrokken en meer uitgeven aan gasoline, terwijl men nu binnen een half uur deze weg kan afleggen. Dan kan men met recht tol heffen. Die brug, die wij inderdaad overwegen bij Balashi is niet zozeer om de afstand te verkorten, maar om de veiligheid van het verkeer te bevorderen en dan wordt het wel moeilijk om van de autobestuurders te vergen, dat zij ook tol betalen. De aanleg van een nieuwe brug is alleen om financiele redenen nog niet geschied, omdat er zoveel op ons programma staat dit jaar. Wij kunnen de verzekering geven, dat zodra dit financieel en technisch mogelijk is, deze brug er zal komen.

Het verzoek van de heer Beaujon om eventueel bij de Watertoren te St.Nicolaas oude banken te plaatsen zolang het nieuwe Bestuurskantoor te St.Nicolaas nog niet klaar is, zal ik gaarne overwegen en t.z.t. met het Hoofd van de Watervoorzieningsdienst opnemen.

De heer E.O.PETRONIA, gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, het is inderdaad waar, dat ik de heer Beaujon geen rechtstreeks antwoord gegeven heb op zijn verzoek met betrekking tot de straatverlichting van de Adriaan Laclé Boulevard. Mijn verzuim komt feitelijk door het feit, dat de heer Henriquez bij het betoog over de straatverlichting naar voren heeft gebracht, dat met het nieuwe contract meer straatverlichting op Aruba zal komen. Wij willen zeer zeker rekening houden met de Adriaan Laclé Boulevard.

Het verzoek van de heer Wijngaarde om de toegangsweg tot het Havenkantoor zo spoedig mogelijk - al is het maar tijdelijk - te repareren, nemen wij hierbij gaarne over. Dit wil dan zeggen, dat de bestaande zandweg misschien door een "grader" geëgaliseerd kan worden.

De suggestie van de heer Beaujon om te trachten door dwangmiddelen de eigenaren van Companashi te verplichten de voorwaarden na te komen, zal door het Bestuurscollege nader worden onderzocht.

De VOORZITTER: Mijne Heren, ik geloof dat wij hiermede de algemene beschouwingen over de begroting 1958 kunnen beeindigen.

Overgegaan wordt tot de artikelsgewijze behandeling.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen de posten:

<u>Titel A. Gewone Dienst.</u>

Hoofdstuk I, paragrafen 1, 2, 3 en 4,

Hoofdstuk II, paragraaf 1,

Hoofdstuk III, paragrafen 1, 2, 3, 4 en 5,

Hoofdstuk IV, paragrafen 1, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10,

Hoofdstuk V, paragraaf 1,

Hoofdstuk VI, paragraaf 1,

Paragraaf 3.

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, het ligt in de bedoeling om een P.M.-post te plaatsen op deze begroting voor het bewoonbaar maken van enkele huizen op de Esso Heights. Nu weet ik niet of het Bestuurscollege dit zal plaatsen op de gewone dienst of op de kapitaaldienst. Ik wil dit nu vragen omdat ik bang ben, dat ik, als wij bij de kapitaaldienst zijn gekomen, te laat zal zijn. Als het de kapitaaldienst is, dan wacht ik, maar als de P.M.-post op de gewone dienst komt, dan zal ik nu graag hierover spreken.

De VOORZITTER: Op de kapitaaldienst, Mijnheer Finck.

De heer E.R.FINCK: Dan zal ik even wachten.

Paragraaf 3 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen:

Hoofdstuk VII, paragrafen 1, 3 en 4,

Paragraaf 5.

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik wil alleen een vraag stellen, nl. of aan alle aanvragen tot telefoonaansluiting kan worden voldaan en dus of alle aansluitingen kunnen worden uitgevoerd.

De VOORZITTER: Mag ik de heer de Waal vragen of hij misschien hier op kan antwoorden.

De heer H.A.DE WAAL, waarnemend hoofd Telefoondienst: Niet aan alle aanvragen omdat er gebrek is aan kabel.

De heer E.R.FINCK: Is er intussen kabel in bestelling, Mijnheer de Voorzitter?

De heer H.A.DE WAAL, waarnemend hoofd Telefoondienst: Ja zeker, Mijnheer de Voorzitter.

Paragraaf 5 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen:

Hoofdstuk VIII, paragrafen 1, 2, 3, 4, 5 en 6,

Hoofdstuk IX, paragrafen 1, 2, 3 en 4,

Hoofdstuk X, paragraaf 1, ontvangsten, paragraaf 1, uitgaven: de posten 2.10.01.0.01 t/m 2.10.01.0.23.

Post 2.10.01.0.42.

De heer D.C.MATHEW: Ja, Mijnheer de Voorzitter, ik heb meermalen over deze post gesproken en ik zou deze toch gaarne verhoogd willen zien, aangezien het loon dat de schoonmaaksters krijgen niet voldoende is.

De heer O.S.HENRIQUEZ, gedeputeerde: De bedoeling van de heer Mathew is, Mijnheer de Voorzitter, om de lonen van de schoonmaaksters op deze post te verhogen. Het is niet direct nodig om in de begroting deze post reeds nu te verhogen, temeer omdat, naar ik aanneem, de heer Mathew ons niet kan mededelen hoe groot het zuivere bedrag van de verhoging moet zijn. Altijd blijft de mogelijkheid om ten laste van de post "onvoorzien" van de begroting te putten t.b.v. deze post tot een zekere grens natuurlijk. Die grens is wel van dien aard, dat een eventuele salarisverhoging voor de schoonmaaksters naar deze post kan worden overgeschreven. Daarom is een directe verhoging van deze post nu niet noodzakelijk.

Zonder hoofdelijke stemming wordt post 2.10.01.0.42 aangenomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen:

de posten: 2.10.01.0.53 t/m 2.10.02.1.64,
paragrafen 2 en 3, ontvangsten, paragraaf 3, uitgaven: de posten 2.10.06.0.01 t/m 2.10.06.0.23.

Post 2.10.06.0.41.

De heer O.CROES: Het vervoer van schoolkinderen is op f. 6.000,-- begroot voor 1958. Mag ik van de geachte Gedeputeerde van Onderwijszaken vernemen hoe dit vervoer geschiedt en welke schoolkinderen zullen worden vervoerd?

De heer E.O.PETRONIA, gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, bij deze post wordt beoogd het vervoer van alle kinderen, die naar de B.L.O.-school gaan.

De heer O.CROES: Over het hele eiland bedoelt U? Als er een jongen of een meisje bij Daimari woont, krijgen zij dan ook vervoer?

De heer E.O.PETRONIA, gedeputeerde: Jawel, over het hele eiland. Er is tot op dit ogenblik maar één B.L.O.-school op het eiland en ongeacht waar het kind woont, zal voor vervoer gezorgd worden.

Post 2.10.06.0.41 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen:

de posten: 2.10.06.0.42 t/m 2.10.06.9.99,
paragrafen 5, 6, 7, 9, 10, 11 en 12,

Hoofdstuk XI, paragrafen 1, 2, 3 en 4,

Hoofdstuk XII, paragrafen 1, 2, 3 en 4,

Titel B. Kapitaaldienst.

Hoofdstuk I, paragrafen 1 en 2,

Hoofdstuk II, paragraaf 1,

Hoofdstuk III, paragraaf 1,

Hoofdstuk IV, paragrafen 1 en 7,

Hoofdstuk V, paragraaf 1,

Hoofdstuk VI, paragraaf 3.

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, op Aruba, in het bijzonder te Sint Nicolaas, zijn enkele families, die in garages en grote kisten en zo meer wonen. Deze mensen kunnen niet geholpen worden aan een volkswoning, omdat er geen volkswoningen meer beschikbaar zijn. Deze mensen kunnen geen groter huis huren, omdat ze het geld niet hebben. Nu heeft het eilandgebied indertijd enkele huizen gekregen, die bekend zijn als "bachelors quarters" van de Esso Heights. Deze huizen kunnen waarschijnlijk met niet al te veel kosten omgebouwd worden, niet tot volkswoningen, maar tot noodwoningen. Ik zeg tot noodvolkswoningen, totdat het eilandgebied dan t.z.t. de volkswoningen kan bouwen, waarin deze mensen gehuisvest kunnen worden. Ik wil daarom voorstellen, Mijnheer de Voorzitter, een P.M.-post op te brengen, luidende "verbouwing of het bewoonbaar maken van de "bachelors quarters" op de Esso Heights".

De heer E.O.PETRONIA, gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, ik kan de Raad en het Bestuurscollege adviseren het voorstel van de heer Finck over te nemen om deze post P.M. te ramen. De heer chef Financien vestigt er zojuist de aandacht op, dat er een crediet van f. 20.000,-- aanwezig is voor ....

De heer R. VAN HOORN, chef Financien: Dat is nog een post van 1956, nl. voor de inrichting van deze zelfde barakken voor daklozen. Deze post behoort echter op hoofdstuk IX, woonruimte voor daklozen.

De heer E.R.FINCK: Neen, Mijnheer de Voorzitter, ik vind niet dat deze post daar thuishoort, want deze mensen zijn geen daklozen. We hebben hier woningen voor mensen, die een volkswoning wel kunnen betalen; deze mensen vragen om volkswoningen maar ze kunnen er geen krijgen, omdat ze er niet zijn. Maar anderen wonen in huizen van daklozen. Deze mensen kunnen, ook al zijn er huizen, daarin niet gaan wonen, omdat ze er het geld niet voor hebben. Als de omschrijving "woonruimte voor daklozen" wordt gebruikt, dan worden de eerder bedoelde mensen gedegradeerd. Zo voel ik het tenminste. Ik wil daarom spreken van noodvolkswoningen onder dit hoofdstuk.

De heer O.S.HENRIQUEZ, gedeputeerde: Mijnheer de Voorzitter, ik begrijp het betoog van de heer Finck en ik wil zeker helpen. Ik zal gaarne van de heer Finck vernemen of het zijn bedoeling is, dat der categorie mensen huur gaat betalen voor deze noodvolkswoningen. Zo niet, dan vallen ze onder Maatschappelijke Zorg.

De heer E.R.FINCK: Mijnheer de Voorzitter, ik stel voor f.0,50 of f. 1,-- per maand. De mens is zeer gevoelig; als men zegt, dat iemand kan wonen in de woonruimte voor daklozen, dan krijgt men zeker als antwoord: "Zie je wel, ik kan geen huis op Dakota krijgen". Ik zou daarom gaarne mijn standpunt willen handhaven, Mijnheer de Voorzitter.

De heer J.R.L.BEAUJON: Mijnheer de Voorzitter, de huurders van de zgn. woningen voor daklozen betalen f. 2,50 per maand. Deze huizen worden gegeven aan personen die financieel niet bij machte zijn om meer huishuur te betalen. Zeer ten onrechte wordt de benaming "huizen voor daklozen" gebruikt. Ik weet niet precies wat de bedoeling is van de heer Finck, maar ik meen te begrijpen, dat deze quarters op de Esso Heights verbouwd zullen worden tot noodwoningen. Het is om die mensen aan een betere woning te helpen, want de krotten waar zij thans in verblijven, zijn werkelijk een mens onwaardig.

De VOORZITTER: Als ik het goed begrijp, Mijne Heren, zijn wij het er allemaal over eens wat gedaan moet worden. Op het ogenblik blijft alleen de technische kwestie over op welk hoofdstuk deze post moet komen.

De heer O.S.HENRIQUEZ, gedeputeerde: Ik kan mij het psychologisch bezwaar inderken tegen de benaming daklozen. Mag ik daarom met een tussenvoorstel komen? Ik wil voorstellen deze post wel onder te brengen bij Maatschappelijke Zorg, maar de omschrijving te doen luiden: "bouw van woonruimte voor minvermogenden". Is dat aanvaardbaar voor de heer Finck?

De heer E.R.FINCK: Ja, Mijnheer de Voorzitter. Ik wil hierbij nog opmerken, dat deze mensen wel de huur van een volkswoning, dus f. 25,-- tot f. 35,--, kunnen betalen.

De VOORZITTER: Dus de volle huur kan gewoon in rekening worden gebracht.

De heer E.R.FINCK: Ja, Mijnheer de Voorzitter.

Zonder hoofdelijke stemming wordt besloten een P.M.-post op te brengen, luidende: "Inrichting noodvolkswoningen".

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen:

Hoofdstuk VI, paragraaf 3,

Hoofdstuk VII, paragraaf 1, post 3.07.01.0.81.

<u>Post 4.07.01.0.79.</u>

De heer J.R.L.BEAUJON: Bij paragraaf 1 wil ik een voorstel doen. In de Memorie van Toelichting op post 4.07.01.0.79 staat, geloof ik, een drukfout. Een bedrag van f. 60.000,-- is uitgetrokken voor wegenaanleg i.v.m. verkaveling van het zuidelijke gedeelte van de Fergusonstraat. Ik zou willen voorstellen de omschrijving hiervan te veranderen in "verkaveling in de buurt Dakota". Ik bedoel, dat de

Fergusonstraat volgens mij niet speciaal genoemd behoeft te worden.

De VOORZITTER: Geen bezwaar.

Post 4.07.01.0.79 wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen:

de post: 4.07.01.0.86,
paragrafen 3, 4 en 5,

Hoofdstuk VIII, paragraaf 6,

Hoofdstuk IX, paragraaf 4, post 3.09.04.0.81.

Post 4.09.04.0.75.

De heer J.R.L.BEAUJON: Mijnheer de Voorzitter, in verband met het eerdere voorstel van de heer Henriquez, zou ik de benaming "daklozen" hier willen veranderen in "on- en minvermogenden".

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming wordt conform besloten.

Zonder beraadslaging en zonder hoofdelijke stemming worden aangenomen:

Hoofdstuk X, paragrafen 2, 5 en 10,

Hoofdstuk XII, paragraaf 3,

Titel C., Reserve-, Kas- en Verrekendienst.

Hoofdstuk I, paragrafen 1, 2, 3, 4, 5, 6 en 7,

Hoofdstuk II, paragrafen 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 10,

Hoofdstuk III, paragrafen 1, 2, 3,

artikel 2, artikel 3 en artikel 4, de considerans en het ontwerp in zijn geheel.

De VOORZITTER: Dan stel ik aan de orde een motie, ingediend door de heren I.E.Faneyte, O.Croes en J.R.L.Beaujon.
De motie luidt als volgt:

"DE RAAD VAN HET EILANDGEBIED ARUBA

in openbare vergadering bijeen op maandag 3 februari 1958;

Overwegende, dat de Staten van de Nederlandse Antillen, als vertegenwoordigd lichaam van de gehele bevolking der Nederlandse Antillen, in de openbare vergadering van woensdag 29 januari 1958 bij een motie heeft verklaard, dat de uitzetting van de heer A.de

Wit, Hoofdredacteur van de Beurs en Nieuwsberichten, behoort tot een de Regering der Nederlandse Antillen bij wettelijke regeling toegekende bevoegdheid;

Overwegende, dat de Raad zich volkomen kan verenigen met deze zienswijze, weergegeven door de hoogste Volksvertegenwoordiging in de Nederlandse Antillen, op democratische wijze door het volk van de Nederlandse Antillen gekozen;

Overwegende voorts, dat door het nog niet beslissen op het door de Wit, voornoemd, ingediende beroepsschrift, onder de bevolking van Aruba grote onrust bestaat;

Overwegende, dat het misbruiken door de Wit van de in zijn volle omvang in de Nederlandse Antillen bestaande persvrijheid de Nederlandse Antillen in het algemeen, en Aruba in het bijzonder, schade heeft berokkend;

BESLUITEN:

1. Namens de Arubaanse bevolking adhesie te betuigen met de door de Staten der Nederlandse Antillen op woensdag 29 januari 1958 met betrekking tot de kwestie de Wit aanvaarde motie;

2. Deze motie per brief ter kennis te brengen van de Regering van de Nederlandse Antillen en de Gouverneur van de Nederlandse Antillen als orgaan van het Koninkrijk en telegrafisch aan de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen en de Regering van het Koninkrijk der Nederlanden,
en gaat over tot de orde van de dag."

Wenst één van de heren deze motie toe te lichten?

De heer O.CROES: Mijnheer de Voorzitter, de kwestie de Wit is eenieder op de Nederlandse Antillen bekend.

Er zou feitelijk geen toelichting nodig zijn bij deze motie, maar toch wil ik naar aanleiding van de kwestie de Wit het een en ander naar voren brengen. Door het geschrijf van de hoofdredacteur van de Beurs- en Nieuwsberichten gedurende de laatste jaren heeft deze krant telkens weer getracht om de Nederlandse Antillen in de modder te sleuren. De hoofdredacteur heeft getracht ruzie te veroorzaken tussen de Nederlandse Antillen en de nabije buurlanden, speciaal met Venezuela.

Al het geschrijf van deze heer - ik heb het zelf gezien, Mijnheer de Voorzitter - is nu een heel dikke stapel van krantenberichten geworden. Natuurlijk, Mijnheer de Voorzitter, iedere burger leest zijn dagelijkse krant, de Beurs of een andere, en legt deze na lezing opzij. De volgende dag wordt die krant misschien weggegooid en hij vergeet wat in deze krant geschreven werd.

Maar, Mijnheer de Voorzitter, dit geschrijf doet geen goed aan de Antillen. Nu heeft de Regering van de Nederlandse Antillen besloten om de heer de Wit uit te zetten. Daardoor is weer veel geschrijf ontstaan de laatste tijd. Het gaat er om of de Antilliaanse Regering de bevoegdheid heeft om deze man uit te zetten of niet.

Mijnheer de Voorzitter, op de 29ste december 1954 is het Statuut afgekondigd, waardoor de Nederlandse Antillen autonomie hebben gekregen. Mijn vraag is nu, Mijnheer de Voorzitter: "Hebben wij autonomie of hebben wij geen autonomie? Bestaat de autonomie alleen maar in het Statuut; bestaat het dus alleen maar op papier, Mijnheer de Voorzitter?"

In de vergadering van de Staten, gehouden op woensdag 29 januari

jl., heeft de meerderheid hiervan, dus de meerderheid van de bevolking in de Nederlandse Antillen, zich over deze kwestie uitgesproken. Naar aanleiding daarvan hebben wij gemeend om deze motie vanavond in te dienen. De motie spreekt voor zichzelf en ik ben ervan overtuigd, dat het grootste deel van de bevolking van Aruba achter deze motie staat en dat mijn hele fractie deze motie zal steunen. Ik dank U, Mijnheer de Voorzitter.

De motie wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De VOORZITTER: Ik mag dan, nu er niets meer aan de orde is, de heren zeer bedanken voor hun aanwezigheid. Ook de diensthoofden en de afdelingschefs voor hun bereidwilligheid om hier vanavond aanwezig te zijn om ons voor te lichten over de verschillende punten, die bij de behandeling van de begroting naar voren zijn gekomen.

De Voorzitter sluit de vergadering.

Goedgekeurd in de openbare vergadering van

De Voorzitter,

De Secretaris,